TERUGBEZORGEN

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995 30 MAART 1995

ONTWERP VAN DECREET

tot bescherming van landschappen

VERSLAG

namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting uitgebracht door de heer J. De Mol

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer F. Van den Eynde.

Vaste leden : de heren P. Breyne en M. Olivier, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche en de heren J. Van Eetvelt en R. Van Rompaey ;

de heren J. De Mol, J. Leclercq, E. Pinoie en J. Timmermans ;

de heren J. Demeulenaere, J. Devolder en F. Vermeiren ;

de heer F. Van den Eynde ;

de heer J. Caudron ;

de heer L. Steenwegen.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno, B. Vandendriessche, M. Van der Poorten, G. Vanleenhove en J. Van Looy ;

de heren M. Bourgois, F. Dielens en M. Logist en mevrouw L. Maximus ;

de heren M. Seghers, V. Vautmans en R. Wierinckx ;

de heer R. Van Walleghem ;

de heer M. Capoen ;

mevrouw V. Dua.

Zie :

731(1994-1995)

— Nr. 1: Ontwerp van decreet

— Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting besprak het ontwerp van decreet tot bescherming van landschappen op haar vergaderingen van 27 en 28 maart 1995 en keurde het goed op 28 maart 1995.

I. INLEIDING DOOR DE HEER J. SAUWENS, VLAAMSE MINISTER VAN VERKEER, BUITENLANDSE HANDEL EN STAATSHERVORMING

De minister vestigt er de aandacht op dat aanvankelijk zowel de bescherming van monumenten als de bescherming van landschappen werd geregeld door de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. Destijds was deze patrimoniumwet één van de meest vooruitstrevende ter wereld.

Met de jaren bleek evenwel dat dit beleidsinstrument zonder zijn verdienstelijkheid in vraag te stellen, procedureel te wensen overliet en op het vlak van patrimoniumbeheer een hiaat vertoonde.

In de jaren '70 werden dan ook concrete pogingen ondernomen om die onvolmaaktheden in de wet van 7 augustus 1931 weg te werken. Spijtig genoeg bleef het resultaat van die decretale werkzaamheden beperkt tot het luik monumenten. De bescherming én het beheer van de landschappen werd in extremis uit het voorstel gelicht. Dit doet evenwel niets af aan de verdiensten van dit nieuwe decreet op zich. Voor het eerst werd in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten naast de bescherming ook het beheer van het architecturaal patrimonium geregeld. Tevens werd in de zorg voor dit patrimonium ook aandacht besteed aan de omgeving van het monument.

Omdat na jaren toepassing bleek dat ook dit decreet enkele procedurele schoonheidsfoutjes vertoonde, werd zeer recent door de Vlaamse Raad een proceduredecreet goedgekeurd dat het monumentendecreet voldoende wapent om in de éénentwintigste eeuw op een doeltreffende wijze aan monumentenzorg te doen.

Voor de bescherming van landschappen „waarvàn het behoud in historisch, esthetisch of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is", bleef echter de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen van toepassing.

Deze wet heeft niet alleen in het verleden een niet te verwaarlozen rol gespeeld, maar bewijst ook in de huidige context nog steeds nuttige diensten, ondanks het totstandkomen sinds 1931 van andere belangrijke wetgevingen, zoals de wet van 29 maart 1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedebouw, de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen, de wet van 22 juli 1973 op het natuurbehoud en het bosdecreet van 13 juni 1990.

Zo worden in de gewestplannen weliswaar natuurgebieden, natuurreservaten, parken en waardevolle cultuurlandschappen omlijnd, maar de daarbij opgelegde beperkingen op het eigendomsrecht zijn veel algemener en veel minder aangepast aan de concrete situatie dan deze die bij de bescherming van landschappen worden gehanteerd.

Een gewestplan kan niet verhinderen dat bijvoorbeeld een heide wordt omgezet in plantage van douglassparren. Het blijft immers „natuurgebied" onderworpen aan gestandardi-

seerde planologische voorschriften. Nochtans tast een dergelijke aanplanting het fundamentele karakter van de heide aan.

Het maaien van rietland in volle broedseizoen bijvoorbeeld' is evenmin een inbreuk op de gewestplanvoorschriften, doch kan wel indruisen tegen een beschermingsbesluit met aangepaste verbodsbepalingen waarbij het behoud van de broedvogelpopulatie een belangrijk gegeven is.

Tevens is het bekend dat de gewestplannen tot stand zijn gekomen op een ogenblik dat, zeker voor wat de historische, culturele, biologische en landschappelijke waarden van bepaalde gebieden betreft, onvoldoende gegevens voorhanden waren.

Bepaalde gebieden kwamen door wetenschappelijk onderzoek na de afsluiting van het gewestplan in een totaal ander daglicht te staan. Het landschap van de Oude Landen te Ekeren / Antwerpen is daar een voorbeeld van.

Een beschermingsvoorstel dat enige tegenstelling met het gewestplan vertoont is derhalve in se niet op voorhand af te wijzen. De beschermingsprocedure kan - mits oordeelkundig en selectief gebruik - een waardevol terugkoppelingsmechanisme betekenen waardoor de verregaande stroom van wetenschappelijke informatie en vernieuwde waarderingen hun weg kunnen vinden naar gewestplanherzieningen zonder dat bepaalde gebieden onomkeerbaar worden vernietigd. Duidelijkheidshalve moet wel aangestipt worden dat een beschermingsvoorstel dat in tegenstelling staat tot een gewestplan, slechts kan worden ingezet nadat tot de wijziging van het bewuste gewestplan door de Vlaamse regering is beslist. Het is immers de bedoeling dat de beschermingsvoorschriften nadere voorwaarden opleggen zonder dat de eigenlijke realisatie van de bestemming die door het gewestplan is vastgesteld, verhinderd wordt. De bewering dat de bescherming van „groene zones" en „landschappelijk waardevolle gebieden" in het kader van de gewestplannen de bescherming van landschappen door middel van rangschikkingsbesluiten overbodig zou maken, moet evenwel als fundamenteel onjuist worden bestempeld.

De minister merkt op dat de wet van 11 augustus 1978 tot aanvulling van de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen zich hoofdzakelijk richt tot het agrarisch platteland. Natuurgebieden in de strikte zin van het woord, evenals waardevolle landschappen behoren niet de doelgroep van deze wet. De primaire taak van deze wet blijft de rationele (her)inrichting van het landbouwareaal. De ruilverkavelingswetgeving en de wetgeving op het behoud van monumenten en landschappen hebben hoogstens een aantal raakpunten.

Terwijl de landschapswet zich behalve op waardevolle natuurmilieus ook op landschappen met esthetische of (cultuur-)historische waarde kan richten, beoogt de wet op het natuurbehoud uitsluitend de bescherming van het natuurlijk milieu.

Via een landschapsbescherming kan zelfs een verdere (en meer specifieke) verfijning van de bescherming van de natuurlijke milieus bewerkstelligd worden.

In vergelijking met de wetgeving op de landschappen behandelt het Bosdecreet van 13 juni 1990 slechts één aspect van ons landschapspatrimonium, namelijk het bos, én dan nog in beperkte mate. Zo besteedt dit decreet geen aandacht aan de cultuurhistorische aspecten van het boslandschap. Daarenboven kan onder meer de uitbreiding van bossen, in het kader van dit decreet, een aantasting betekenen van an-

dere landschappelijke waarden die zowel van natuurhistorische als van cultuurhistorische aard kunnen zijn.

Een bijsturing vanuit het oogpunt van de landschapszorg voor de beschermde landschappen blijft zodoende dus ook hier noodzakelijk.

Om zoals voor de monumenten ook voor de landschappen het behoud en het herstel van de kwaliteit ervan te waarborgen is het bestaande wettelijke instrumentarium echter niet langer toereikend. Onze landschappen krijgen immers meer en meer een uniform uiterlijk en verliezen hierdoor hun eigenheid. Als zodanig moet de bescherming van landschappen dan ook gezien worden als een zorg voor de kwaliteit van ons leefmilieu.

Deze nood aan een grondige herziening van deze meer dan zestig jaar oude wetgeving, werd dan ook onderschreven in de regeringsverklaring van de Vlaamse regering van 30 januari 1992, die ter zake duidelijk stipuleert dat ,,inzake landschapszorg een decretaal initiatief zal worden genomen".

Aan de procedurele tekortkomingen van de wet van 7 augustus 1931 werd reeds tegemoetgekomen via de procedure-decreten van respectievelijk 13 juli 1972 en 14 juli 1993.

Aan de andere gebreken dient alsnog verholpen te worden.

Eén van die meest in het oog springende gebreken van de wet van 1931, en misschien nog meer van de concrete toepassing ervan, is immers dat men destijds onvoldoende oog had voor de landschapsdynamiek. Dit laat zich trouwens merken in het gebruik van de term ,,rangschikking" of ,,classement", alsof een landschap in een lade kan opgeborgen worden om ter gelegener tijd te worden bovengehaald en bewonderd.

Ook in de praktijk verraadde zich dit gebrek aan zin voor dynamiek : voor het dagelijkse beheer van de ,,gerangschikte" landschappen werd geen specifieke, aangepaste instantie aangewezen. Voor zover er van enig beheer sprake is, heeft dit betrekking op de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen. Een adviesorgaan kan evenwel geen bestuursverantwoordelijkheid dragen.

De minister wijst er vervolgens op dat een andere tekortkoming in de wet van 1931 is dat door het ,,rangschikken" slechts ,,verbodsbepalingen" of ,,beperkingen op het eigendomsrecht" worden opgelegd. Nooit kan een eigenaar in een landschap tot bepaalde handelingen worden verplicht, terwijl dit door het decreet van 3 maart 1976 wel mogelijk is voor m o n u m e n t e n .

De wet bevat evenmin voorschriften die door anderen dan de eigenaars moeten worden nageleefd. Ingrepen die buiten de afbakening van het ,,gerangschikte landschap" plaats hebben, doch een aantoonbare ongunstige invloed hebben op dit landschap zijn niet onderhevig aan beschermingsvoorschriften.

Tevens wordt er nergens een kader voorzien om tot een positief beheer te komen. Er kunnen enkel marges worden gesteld waarbinnen het concrete beheer in de toekomst zal moeten geschieden.

Een ander belangrijk uitvloeisel van deze vrij statische visie was de afwezigheid van elke financiële voorziening of tegemoetkoming voor het beheer.

Dit hiaat werd in afwachting van een volwaardig landschapsbeheer voorlopig ingevuld door in het programmadecreet van 1994 een decretale grondslag te leggen voor een

landschapspremie, waaraan in oktober 1994 via een uitvoeringsbesluit uitvoering werd gegeven.

Met het voorliggend ontwerp-decreet, dat een geïntegreerde agrarische landschapszorg moet mogelijk maken, worden deze en andere hiaten in de oude landschapswet weggewerkt.

Voor het eerst wordt aan de nood aan een definiëring van het begrip „landschap" voldaan.

Tevens wordt de ware rol en opdracht van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen decretaal vastgelegd.

Voor de beschermingsprocedure wordt een duidelijke werkwijze vastgelegd met betrekking tot de bekendmaking en de opzoeking van de juiste eigendomstoestand. Hierbij worden de rechten van de eigenaars en belanghebbenden maximaal verzekerd zonder dat de beschermingsprocedure in het gedrang wordt gebracht.

Het vergunningsstelsel dat wordt ingevoerd wijkt in essentie niet af van de toelating voor werken zoals bepaald in de wet van 7 augustus 1931. Door de rechtskracht verleend aan een beheersplan wordt dit vergunningsstelsel voor wat werken in een definitief beschermd landschap betreft echter aanzienlijk beperkt.

Terwijl de wet van 7 augustus 1931 enkel restrictieve maatregelen bevatte, zal nu voor het eerst via beheersmaatregelen in positieve zin aan landschapszorg kunnen gedaan worden. Dit beheer kan door de oprichting van een beheerscommissie en door financile bijdragen ondersteund worden.

Het decreet voorziet ook in een verplichting het bescherm-' de landschap in goede staat te houden door instandhoudings- en onderhoudswerken bij middel van een onderhoudsplan. Tevens maakt het, indien nodig, landschapsherstel mogelijk.

En tot slot legt het decreet aan eenieder het verbod op het' landschap te ontsieren, te beschadigen of te vernielen. Hierbij wordt tevens, in tegenstelling met de wet van 7 augustus 1931, de mogelijkheid geboden om werken buiten de afbakening van het beschermde landschap die een aantoonbare negatieve invloed op het landschap hebben, te voorkomen.

De minister onderstreept het belang van dit decreet waardoor eindelijk gestalte zal kunnen gegeven worden aan een oude intentie van de decreetgever zoals die gestipuleerd is in de Memorie van Toelichting bij een in 1973 neergelegd ontwerp van decreet dat een geïntegreerd monumenten- en landschapsbeleid beoogde :

"Om in de moderne maatschappij de vervreemding van de mens tegen te gaan is het onontbeerlijk dat alles in het werk wordt gesteld om de mens kans te geven de band met zijn fysisch milieu en zijn historisch verleden formeel te beseffen en te beleven. Zulks impliceert dat de bescherming van de natuur en de menselijke verwezenlijkingen samen gezien worden"

(Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap 122 (1973 - 1974) - nummer 1, bladzijde 1).

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Algemene appreciatie van het ontwerp van decreet

Verschillende leden uiten hun bezorgdheid omtrent de overhaaste aanpak van dit toch wel zeer belangrijke ontwerp

van decreet dat een gevoelige impact zal hebben op de landelijke gebieden, de landbouwsector, het eigendomsrecht en de gemeenten.

De minister is zich bewust van het probleem doch stipt aan dat er met betrekking tot dit ontwerp vele hindernissen dienden genomen, wat de behandeling „op de eindmeet" verklaart.

De minister pleit echter voor de spoedige goedkeuring van dit ontwerp van decreet. In deze context merken meerdere leden op dat het ontwerp van decreet een eerder technische inslag heeft, met een vrij geringe vernieuwende impact.

Dit ontwerp beoogt vooral komaf te maken met de proceduregeschillen met de Raad van State. Een lid pleit namens zijn fractie voor de verdere behandeling van het ontwerp waaromtrent een consensus ontstaat tussen de verschillende partijen. Daarenboven zal het ontwerp van decreet op substantiële wijze bijdragen tot het terugdringen van het aantal bij de Raad van State ingediende annulatieberoepen.

Een lid stelt vast dat het ontwerp wel in ruimte mate zal bijdragen tot een meer adequate aanpak van het beschermingsbeleid inzake landschappen. Ook de natuurverenigingen waren vragende partij voor een intensievere betrokkenheid bij de opmaak van een beleidsconcept en een landschapsondersteunend beleid.

De minister repliceert als volgt. Is het wel juist te beweren dat het ontwerp van decreet te weinig vernieuwend overkomt ? De minister vraag zich af of de procedureregelingen vooropgesteld door eerder goedgekeurde wetten (o.m. wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen) het meest geëigend juridisch-legistiek instrumentarium vormen, om „te velde" de bescherming te regelen.

Vele milieuverenigingen ervaren deze wet als een bijzonder soepel en doortastend element van een goed beschermingsbeleid.

De minister pleit voor het behoud van de waardevolle elementen van het bestaande legistieke instrumentarium (wet van 7 augustus 1931) die voortbouwt op het stramien van de landschapsbescherming, dat sinds 60 jaar is vastgelegd. De minister stipt aan dat het voorliggend ontwerp van decreet zal bijdragen tot een verhoogde rechtszekerheid.

Aan de wet van 7 augustus 1931 wordt thans een beheersluik toegevoegd. Daarenboven pleit het ontwerp voor een geïntegreerde aanpak van het beschermingsbeleid waardoor bepaalde knelpunten worden weggewerkt.

De minister verwijst naar artikel 12, tweede lid, dat luidt als volgt : „De besluiten tot voorlopige of definitieve bescherming als landschap hebben een individueel karakter en mogen geen erfdienstbaarheden opleggen of voorschriften vaststellen die in absolute zin handelingen of werken verbieden die met de geldende plannen van aanleg overeenstemmen, noch de verwezenlijking van die plannen kunnen verhinderen".

De minister is het niet eens met de stelling dat dit zou neerkomen op een toegift. De tijd van polarisatie dient afgebouwd. De minister is eerder voorstander van een intern overleg en het nemen van weloverwogen beslissingen binnen de hiërarchie der normen en de bestaande reglementeringen. Artikel 12 komt tegemoet aan de constante rechtspraak van de Raad van State.

De voorzitter merkt op dat Vlaanderen trots is op de vrijwaring van landschappen zoals dat gelegen aan het Kasteel

van Gaasbeek, dat terug te vinden is op een schilderij van Breughel. Ook de kerk van Pede is beschermd en figureert op een schilderij van Breughel.

Vlaanderen kwam tot stand door mensenwerk. Er zijn geen natuurlijke landschappen meer in Vlaanderen. Dit mensenwerk eren is een taak voor de Vlaamse Raad.

2. Landschap - regionale landschappen. Natuurparken

De minister erkent het belang van de invulling van het begrip „landschap" en verwijst naar de Memorie van Toelichting, die hierop dieper ingaat. In het voorliggende ontwerp van decreet wordt het begrip „landschap" extensief geïnterpreteerd. De minister merkt op dat de adviezen van de Raad van State soms verdeeld zijn. De minister betreurt dit. Vaak vertrekt de Raad vanuit verkeerde premisses. Onder meet landschapsbescherming dient volgens de Raad van State teruggebracht tot een „groene bescherming". Het natuurwetenschappelijk element is op basis van de wet van 7 augustus 1931 reeds richtinggevend voor de bescherming van landschappen.

De bescherming omvat meer ; ook stadsparken met een beperkte natuurwaarde worden vanuit esthetisch en cultuurhistorisch standpunt beschermd. Bepaalde landschappen zijri waardevol onder meer Lampemisse, omwille van de natuurwaarde en de aanwezigheid van een archeologische sitd (Graaf Jansdijk, polderlandschappen). Artikel 3 omschrijft het begrip „landschap".

De minister betreurt de beperkende interpretatie van het begrip „landschap" door de Raad van State. Artikel 3 wenst hiermede komaf te maken.

Het lid stelt dat de wetgever dient te specificeren dat de bescherming van een landschap extensief dient geïnterpreteerd.

Het lid wijst erop dat vanuit landschappelijk oogpunt, aan bepaalde groene bestemmingen geen waarde dient gehecht, Hetzelfde lid pleit voor een ruime draagwijdte van het beschermingsbeleid.

Inzake de verhouding van het landschapsbeleid en de sector van het natuurbehoud betreurt spreker dat de wet op het natuurbehoud enkel betrekking heeft op het natuurlijk milieu. In welke mate bestaan er in Vlaanderen nog natuurlijke landschappen ? In deze context mist het lid een bescherming van de regionale landschappen. Diende in dit ontwerp niet meer aandacht hieraan besteed ?

Een ander lid stelt kritische vragen met betrekking tot de verhouding van dit ontwerp van decreet met de werkzaamheden van het toekomstige structuurplan Vlaanderen. Werd het element „landschapsbescherming" wel voldoende hierin geïmplementeerd. Wat is de beleidsvisie ter zake van de Vlaamse regering inzake natuurparken. Ook in de regio'd dient hieraan meer aandacht besteed. Spreker refereert in deze context naar een publikatie van de heer Kogge : „Natuurpark Scheldeland". Een wettelijke basis ontbreekt nog steeds. Hoe kan dit gebied afdoend worden beschermd ? Spreker pleit eveneens voor het behoud van bepaalde activiteiten als socio-economische drager van dit waardevol natuurpark.

Deze activiteiten dienen te worden ondergeschikt en verricht in volkomen harmonie met het natuurlijk milieu van dit natuurpark.

Het lid juicht het actief landschapsbeleid van de afgelopen jaren toe. Toch meent het lid dat landschappen, eens beschermd, verder in stand moeten worden gehouden. Inzake de beteugeling van stedebouwkundige overtredingen in deze beschermde landschappen, stelt het lid vast dat de stedebouwwet vaak onvoldoende adequaat hierop kan inspelen.

Het ontwerp van decreet dient hieraan voldoende aandacht te besteden. Slechts een degelijk bezet ambtenarenkorps en de oplegging van een dwangsom kunnen borg staan voor een alert handhavingsbeleid. Vaak dient men al te lang te wachten alvorens kan ingegrepen worden. Komt het ontwerp van decreet hieraan ter dege tegemoet ?

De minister betreurt dat het voorontwerp van decreet op de regionale landschappen thans niet is ingediend. Inzake de implementatie van het landschapsbeleid in de opmaak van het Structuurplan Vlaanderen, merkt de minister op dat dit probleem zijn beslag zal krijgen tijdens de volgende legislatuur.

Bij de inkapseling van de regionale landschappen binnen het geheel van het RSV, en de landschapsparken (Zwalmstreek, Voerstreek, Maas- en Scheldeland, Dijlegebied) zal rekening moeten worden gehouden met de schaalgrootte van deze gebieden. Regionale landschappen situeren zich op een ander echelon dan de natuurlandschappen, die in Vlaanderen eerder schaars voorkomen. De schaalgrootte van beschermde landschappen situeert zich rond ± 10 à 100 hectare. De gemiddelde oppervlakte schommelt rond 70 à 80 hectare. De regionale landschappen situeren zich op de meso-schaal, terwijl het landschapsdecreet zich situeert op micro-schaal.

De minister wijst erop dat ingevolge het eerder kleinschalig karakter van de landschappen, deze niet altijd herkenbaar ingekleurd zijn op de gewestplannen. De stadsparken hebben een grote esthetische en cultuurhistorische waarde en dienen hiervoor beschermd.

3. Landschapsbescherming in de relatie met de gewestplannen en plannen van aanleg - Advies van de Raad van State

Nog een ander lid ervaart de verhouding van de ontworpen regeling met de verschillende andere wetgevingen eerder problematisch. Het uitgangspunt van de Raad van State in zijn advies (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 1, blz. 38 e.v.) getuigt van conservatisme met betrekking tot de diverse ontwikkelde stellingen inzake de plannen van aanleg. Ook een beschermingsvoorstel dat indruist tegen de bestaande plannen van aanleg dient mogelijk te zijn.

Daarenboven moeten beschermingen binnen de bestemming van het gewestplan of het plan van aanleg mogelijk zijn. Hetzelfde lid betreurt in deze context dat de opmaak van de gewestplannen niet altijd even oordeelkundig gebeurt. Het verder invullen van dit kader resulteert in een beperking van het beschermingskader.

Het lid wenst hierover nadere toelichting. Is een beschermingsvoorstel mogelijk, zelfs ingeval van contradictie met het plan van aanleg ? Het lid refereert naar het advies van de Raad van State (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 1, blz. 39 e.v.), waaruit blijkt dat : „... een beschermingsvoorstel dat enige tegenstelling met het gewestplan zou kunnen vertonen, moet worden geschrapt, Wel is het de bedoeling dat de beschermingsvoorschriften nadere voorwaarden kunnen opleggen zonder dat de eigenlijke realisatie van de bestemming die door het gewestplan is vastgesteld verhinderd wordt".

Het lid accentueert in deze context de noodzaak van een adequate regeling van de planschadevergoeding. Daarenboven zullen bepaalde landschappen wegdeemsteren, na 20 jaar.

Een lid refereert naar de vierde alinea van het advies van de Raad van State (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 1, blz. 40) die luidt als volgt : „Gelet op het naast elkaar bestaan van stads- en dorpsgezichten als bedoeld in het decreet van 3 maart 1976, eensdeels, en landschappen, anderdeels, rijst daarbij de vraag of de mogelijkheid om besluiten tot bescherming van landschappen vast te stellen, niet beperkt is tot gronden die krachtens de gewestplannen een „groene" bestemming hebben gekregen (2)". Resulteert dit niet in inkrimping van de bevoegdheden?

Een lid merkt op dat uit het advies door de Afdeling Wetgeving van de Raad van State, uitgebracht over het voorontwerp van decreet blijkt dat :

„Aldus zal moeten worden gepreciseerd of de overheid inderdaad bij het vaststellen van beschermingsbesluiten gebonden is door de bestemmingsvoorschriften van de gewestplan nen". (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 1, blz. 40).

De gemachtigde ambtenaar kan slechts optreden binnen de bestemmingsvoorschriften. Is deze visie niet fragmentair ? Doelt men hier niet eerder op de plannen van aanleg in plaats van gewestplannen (BPA's) ?

Het lid concludeert uit deze passus dat de vestiging van bepaalde bedrijven moeilijk zal kunnen worden verhinderd. Zelf binnen het planologisch referentiekader van het bestemmingsvoorschrift en het gewestplan is de maneuvreerruimte beperkt. Een ruimere aanpak verdient de voorkeur ! Het lid is er zich ter dege van bewust dat het gewestplan slechts een momentopname is en vaak zelfs fragmentair. De ruimtelijke ordening kent een grote dynamiek. Ook het begrip „landschap" dient beschouwd als een evolutief gegeven: Het lid pleit voor het samenbundelen van de gedachte verwoord in de tweede en derde alinea van het advies van de Raad van State, die beide een beperking opleggen. Het advies van de Raad van State zal een toekomstig beschermingsbeleid zwaar hypothekeren.

Daarenboven moet een landschap kunnen worden beschermd in het kader van het gewestplan, ongeacht de bestemming (BPA, APA, gewestplan). Quid met de financiële regeling van de aan deze stelling inherent verbonden schade; vergoeding, aldus het lid dat geen statische visie wenst bij te treden. Een afwijkend BPA in positieve of negatieve zin heeft eenzelfde effect als een afwijking via een beschermingsvoorschrift. Deze visie is achterhaald, vermits deze wortelt in de filosofie van de jaren zeventig en staat haaks op de interpretatie van de Raad van State, met betrekking tot de wijziging van gewestplannen, via BPA's. Het lid verduidelijkt dat iedereen bezwaarschriften moet kunnen indienen en pleit voor een ruimere aanpak inzake het beschermingsbeleid.

Een ander lid merkt op dat APA's, alhoewel waardevol toch verouderd zijn en een algemeen karakter hebben. Beschermingsbesluiten zijn daarenboven zeer specifiek en recent. Het lid meent dat een specifiek beschermingsbesluit voorrang dient te krijgen op een algemeen beschermingsbeleid. Het lid betreurt dat het beschermingsbeleid zich al te vaak moet inpassen in de plannen van aanleg. Het lid is hiervan geen voorstander en stelt dat de landschapsbescherming niet mag beperkt blijven tot de open ruimten, waarbinnen een bouwverbod wordt gehanteerd. Ook in landschappelijk waardevolle gebieden is bebouwing mogelijk. Het lid kan zich scharen achter de idee dat, indien een beschermingsvoorstel

indruist tegen de voorschriften van de plannen van aanleg, een billijke planschaderegeling dient uitgewerkt. De bescherming van landschappen situeert zich eerder op micro-schaal (enkele ha. tot enkele tientallen ha.). Voorts betreurt het lid de al te geringe slagkracht van de bescherming van deze kleinschalige landschappen die zeer gemakkelijk kan afgekalfd worden door allerlei reglementeringen in diverse aanverwante sectoren. Daarom is het lid voorstander van een bescherming voor alle gebieden, nl. bebouwde en niet-bebouwde, zonder voortdurende dreiging van planschade.

De minister antwoordt op de vragen door verschillende leden gesteld betreffende de vraagstelling van de Raad van State in zijn advies van 5 oktober 1993 over het voorontwerp van landschapsdecreet of „de mogelijkheid om besluiten tot bescherming van landschappen vast te stellen, niet beperkt is tot gronden die krachtens de gewestplannen een ,,groene" bestemming hebben gekregen".

De minister stelt dat het in eerste instantie onduidelijk is wat de Raad van State bedoelt met de clausule ,,krachtens de gewestplannen een ,,groene" bestemming hebben gekregen".

Enerzijds kan de Raad van State mogelijkerwijze refereren aan het begrip ,,groengebieden" zoals vermeld in artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen.

In dit geval betekent zulks dat enkel natuurgebieden en natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten in aanmerking zouden komen voor bescherming als landschap.

Anderzijds zou onder ,,groene" bestemming ook kunnen bedoeld zijn : de bestemming die groen is ingekleurd overeenkomstig de bijlage bij voormeld koninklijk besluit, omvattende :

— agrarische gebieden (effen geel groen)

— bosgebieden (effen blauw groen)

— groengebieden, natuurgebieden, natuurgebieden met wetenschappelijke waarde of natuurreservaten, parkgebieden en bufferzones (effen licht groen).

Hierbij moet opgemerkt worden dat landschappelijk waardevolle gebieden niet met een kleur, maar met arcering worden aangegeven en dat woonparken worden ingekleurd met rode en groene strepen.

Zoals opgemerkt in het Arrest van het Arbitragehof (nr. 50/93, van 24 juni 1993, considerans B.1.4) zoals aangehaald in het advies van de Raad van State is er een onderscheid tussen stads- en dorpsgezichten enerzijds - (het decreet van 3 maart tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten) - en landschappen anderzijds - (de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen). Zo wordt in de artikelsgewijze commentaar bij dit ontwerp-decreet benadrukt dat een landschap als zodanig wordt onderscheiden door een geringe dichtheid van bebouwing. Overigens wordt in de definitie van het begrip **„landschap"** in dit ontwerp van decreet nergens gerefereerd aan de bestemmingsgebieden van de gewestplannen. Redelijkerwijze moet vastgesteld worden dat ook andere bestemmingsgebieden dan deze die de Raad van State vaag met ,,een ,,groene" bestemming" omschrijft, binnen het toepassingsgebied van dit ontwerp-decreet vallen. Ten overvloede kan worden verwezen naar de memorie van toelichting bij dit ontwerp van decreet, waar in punt 2 omstandig wordt ingegaan op de verhouding van de landschapsbescherming tot andere wetten en decreten

met betrekking tot het ruimtelijk beleid. Primordiaal is de nadruk op het landschap als cultureel erfgoed in tegenstelling tot de wet-, decreet- en regelgeving die door het aangeven van bestemmingen een ruimtelijke ordening beoogt.

Samenvattend kan gesteld worden dat elk bestemmingsgebied in een landschap kan liggen voor zover het beantwoordt aan de voorwaarden bepaald in dit ontwerp van decreet.

Inzake de hiërarchie der rechtsnormen met betrekking tot de bescherming van landschappen geeft de minister volgende verduidelijkingen.

De minister stelt dat, volgens de hiërarchie der rechtsnormen een individueel besluit is ondergeschikt aan een reglementair besluit. De juridische aard van een beschermingsbesluit wordt afgeleid uit het feit dat de maatregelen die daarbij worden opgelegd (beschermingsvoorschriften) inhoudelijk de persoonlijke, subjectieve rechten van de individuele eigenaars, erfpachters, opstalhouders en vruchtgebruikers rechtstreeks raken. Het individuele rechtskarakter van een beschermingsbesluit valt daarom ook af te leiden uit de procedurele praktijk : de besluiten worden persoonlijk betekend aan de eigenaars, enz., zij worden niet voorgelegd aan het advies van de Raad van State, en zij worden in het Staatsblad niet in extenso gepubliceerd.

Alhoewel sommige bepalingen van een beschermingsbesluit een meer algemene draagwijdte vertonen, zijn de belangrijkste bepalingen in feite gericht tot individuele burgers. ,,Het individuele rechtskarakter blijft m.a.w. de dominante hoofdtrek van de beschermingsbesluiten"[1].

Deze besluiten zijn derhalve juridisch-hiërarchisch ondergeschikt aan de plannen van aanleg, die een algemeen-verordenend karakter hebben. De eigendomsbeperkingen die door een beschermingsbesluit worden opgelegd kunnen de realisatie van de bestemming door het gewestplan vastgesteld, niet onmogelijk maken. Deze stelling vindt men in de constante, recente rechtspraak van de Raad van State[2]. Beschermingsvoorschriften kunnen echter wel nadere voorwaarden opleggen zonder dat de eigenlijke realisatie van de ruimtelijke bestemming verhinderd wordt. De vaststelling van de bestemming impliceert evenwel niet een integrale uitvoering van wat door deze bestemming principieel wordt mogelijk gemaakt.

De beschermingsbesluiten zijn dus gebonden door de bestemmingsvoorschriften voor zover deze voorschriften noodzakelijk zijn voor de implementatie van de bestemming.

Een lid dankt de minister voor deze juridisch-gefundeerde toelichting inzake de hiërarchie der rechtsnormen met betrekking tot de bescherming van de landschappen. De discus; sie die hier wordt gevoerd, dient gerelateerd tot een bescherming van een landschap op decretale wijze. Bij decreet kan wél ingrijpend worden gehandeld, vermits de Raad van State stelt dat al te forse ingrepen op basis van een beschermingsbesluit zijn uitgesloten. Het lid vraagt zich af, of het voorliggende ontwerp van decreet hieraan niet kan tegemoetkomen.

---

1 R. Peremans, Planologisch Nieuws, Jg. 8, nr. 2,1988.

2 Arresten 34.062 en 34.063 (15 februari 1990) ; ook vroeger reeds arresten 23.745 (2 december 1983) en 22.555 (19 oktober 1982). Zie ook : A.M. Draye, Monumenten en Landschappen in België. Juridische Aspecten, MAKLU, Antwerpen, 1993 : 200-207.

Het lid betreurt de conservatieve stellingname door de Raad van State in zijn advies, waardoor toekomstige afwijkingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en eventuele bestemmingsvoorschriften zeer moeilijk zullen zijn. Ook ingrepen op de bodem zullen onmogelijk zijn, gelet op de specifiek te volgen procedure. Spreker pleit voor een koppeling van dit ontwerp van decreet aan de gewestplanherziening, zoniet verzeilt men automatisch in een statisch landschapsbeheer.

Een ander lid poneert dat inzake de wijziging van bestemming van gebieden opgenomen in een bij koninklijk besluit goedgekeurd bestemmingsplan, het beschermingsbesluit niet dienstig is.

Nog een ander lid deelt de bekommernis van een ander lid : als de strikte interpretatie van Raad van State zou gevolgd worden, zou dit ontwerp slechts een symboolfunctie hebben. Spreker benadrukt dat de specifieke beschermingsbesluiten een aanvulling zijn van de gewestplannen. Het lid pleit voor de voorrang van deze beschermingsbesluiten. Het probleem van de hiërarchie der rechtsnormen noopt tot een koppeling van de beschermingsbesluiten en een herziening van het gewestplan. Zoniet is dit ontwerp een lege doos. Verdient het niet de voorkeur hieraan meer aandacht te besteden ?

De minister hecht veel belang, om vanuit het beginsel van behoorlijk bestuur, de rechtsbescherming van de burger klaar en duidelijk te stellen.

De wet van 7 augustus 1931 stond haaks op de recente decreten inzake de ruimtelijke ordening. Dit ontwerp van decreet streeft juridische transparantie na.

De minister refereert naar de recente rechtspraak van de Raad van State wat evenwel niet betekent dat dit ontwerp juridisch onvoldoende zou gefundeerd zijn. Daarenboven kunnen individuele beschermingsbesluiten de bebouwing van percelen niet onmogelijk maken, wel kunnen nuanceringen aangebracht worden in de absolute uitoefening van het eigendomsrecht. Bestemmingsplannen verlenen geen individuele rechten aan de eigenaars. Deze kunnen slechts verworven worden na het doorlopen van de verschillende stadia met betrekking tot de afgifte van een bouwvergunning.

Individuele beschermingsbesluiten inzake landschappen nuanceren de mogelijkheden met betrekking tot dit perceel. In de mogelijkheden die via de beheersplannen worden gecreëerd, stipt de minister aan dat op het terrein fors zal worden ingegrepen. De minister is er zich van bewust dat vanuit het Departement Leefmilieu en Infrastructuur een geïntegreerde aanpak met betrekking tot de bescherming van landschappen, gelet op de nauwe verwevenheid ervan met andere sectoren (ruilverkaveling, landbouw, natuurbehoud, monumenten) zich opdringt. De Stedebouwwet fungeert als draagvlak voor het ruimtelijk beleid in Vlaanderen, waarin een bepaalde facetmatige aanpak zich moet weerspiegelen.

De minister is echter geen voorstander van een inmenging van dit Bestuur in andere deelsectoren, door middel van het afdwingen van een pseudo-gewestplanherziening via beschermingsbesluiten. Dit strookt niet met het beginsel van behoorlijk bestuur. Vervolgens verheugt de minister zich over de goede samenwerking tussen de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, ondanks enkele beperkte wrevelpunten. Ook de betrokkenheid van het Bestuur bij de opmaak van het RSV ervaart de minister als positief.

Een lid meent dat deze goede samenwerking garant moet staan voor een mogelijke herziening van het gewestplan, in-

geval van landschapsbescherming en de instelling van een absoluut bouwverbod.

Een lid refereert naar het advies van de Raad van State over het voorontwerp van decreet en meer bepaald naar de Algemene opmerkingen (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 1, blz. 38 tot 39). Uit dit advies blijkt dat : „er inzake de verhouding tussen de besluiten tot bescherming van landschappen en de gewestplannen, de memorie van toelichting als een aantal bepalingen van het ontwerp meer vragen doen rijzen dan ze oplossingen bieden".

Bedoeld worden inzonderheid :

- de passus van de memorie van toelichting (11, 1, in fine) luidens welke een „beschermings(besluit) dat enige tegenstelling met het gewestplan vertoont, ... niet op voorhand (is) af te wijzen" ;

- de bepaling van artikel 7, § 4, van het ontwerp luidens welke het vaststellen van een besluit tot voorlopige bescherming van en landschap tot gevolg heeft dat de vóór die vaststelling „rechtsgeldig verleende vergunningen . . . van rechtswege (worden) opgeschort zonder aanleiding te geven tot vordering van schadeloosstelling" ;

- de bepaling van artikel 11 van het ontwerp luidens welke „het besluit tot voorlopige of definitieve bescherming als landschap . . . bindend (is) „ en „er . . . alleen (mag) . . . worden (van) afgeweken in de door . . . (het ontworpen) decreet bepaalde gevallen en vormen" en de toelichting bij die bepaling luidens welke „het onmogelijk is dat . . . (de besluiten tot bescherming als landschap) impliciet worden veranderd door individuele besluiten die allerhande specifieke vergunningeir verlenen".

Het lid benadrukt dat het nemen van bewarende maatregelen, gelet op het voorgaande, mogelijk moet zijn. Is het niet zinledig om beschermingsbesluiten te nemen, indien tussentijds toch nog vergunningen worden afgegeven ? (cf. Opgrimbie) Deze beschermende maatregelen moeten de verdere aantasting van het landschap verhinderen. Spreker accentueert de correlatie van het landschapsbeschermingsbeleid met de herziening van de gewestplannen die het nemen van bewarende maatregelen mogelijk maakt. Het lid wijst de minister erop dat deze voorlopige bescherming een eerste aanzet kan zijn voor de herziening van de plannen van aanleg. Inzake de regionale landschappen wordt eenzelfde visie aangekleefd.

Spreker stipt aan dat bewarende maatregelen zich eveneens opdringen indien men een „zachte bestemming" wenst te behouden.

De minister wijst erop dat dit ontwerp van decreet bijdraagt tot een verhoogde juridische transparantie. In het voorontwerp van decreet was dit niet opgenomen. Een individueel beschermingsbesluit van een landschap kan een reglementair besluit niet vernietigen. Het is niet wenselijk dat de discussie hierover met de Raad van State dient verdergezet. Inzake de bescherming van het Koninklijk Domein van Opgrimbie als landschap, stipt de minister aan dat dit geen impact heeft op de afgegeven bouwvergunning.

De bescherming als landschap is terecht verantwoord door de hoge intrinsieke landschappelijke waarde ervan. Daarenboven zou de oprichting van een Congrescentrum in een tweede fase, de gaafheid van het gebied fel aantasten. De minister wenst door de bescherming van dit gebied de intrinsieke natuur en landschappelijke waarde ervan te vrijwaren. De huidige bestemming van het gewestplan dient verder genuanceerd.

4. Beheersregeling en beheersplannen

Een belangrijk knelpunt in het ontwerp is volgens het lid, artikel 6, § 3.

Hieruit blijkt dat het besluit tot voorlopige bescherming de teeltkeuze van cultuurgewassen niet kan beperken voor zover het gronden betreft die op het ogenblik van de vaststelling van het ontwerp als akkerland in gebruik zijn. Het lid dringt aan op een betere regeling en pleit voor de mogelijkheid, om op basis van een financiële vergoeding, afwijkingen op artikel 6,§ 3, mogelijk te maken.

Bij belangrijke landschappen dient de keuzevrijheid met betrekking tot de teeltkeuze van de cultuurgewassen gevrijwaard. Het lid is zich ter dege bewust van het delicate aspect ervan. Mits beheersvergoedingen moet men kunnen overgaan tot de teeltkeuze van cultuurgewassen in een grotere harmonie met het te bescherming landschap. Deze kanttekening geldt evenzeer ten aanzien van artikel 10, $2.

De minister betwist het compromiskarakter van artikel 6, § 3. Dit artikel bouwt verder op de wet van 7 augustus 1931. De agrarische sector was vragende partij voor een intoming van het beschermingsbeleid. De minister stipt aan dat het behoud van de natuurwaarde van een landschap soms het verbod impliceert om graslanden om te zetten tot akkerlanden.

De minister is voorstander van beheersplannen, die een specifieke situatie regelen (o.m. experiment roggevelden aanplanten in de Limburgse Kempen, ter vrijwaring van het broedareaal van de ortolaan). De aanleg hiervan werd financieel beloond en de uitvoering ervan is gegarandeerd door de opname van deze specifieke maatregel in het beheersplan.

Het lid refereert naar artikel 6, § 3. Is deze tekst wel voldoende duidelijk met betrekking tot de mogelijke toepasbaarheid van de beheersregelingen. Hetzelfde lid merkt inzake artikel 13 op dat het geheel of gedeeltelijk opheffen of wijzigen van het besluit tot bescherming als landschap gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld voor de bescherming. Spreker juicht dit toe ten aanzien van de eigenaar en gebruiker.

Vervolgens raakt nog een ander lid de problematiek aan van de beheersplannen. Het lid stelt dat men op het terrein wordt geconfronteerd met een beheersplan, in het kader van het bosdecreet, waardoor de eigenaar van het bos wordt gemachtigd bepaalde boomkappingen door te voeren. Ook dit ontwerp van decreet legt de verplichting op van de opmaak van een beheersplan door een beheerscommissie (artikel 16, § 3). Spreker bespeurt een contradictie tussen het beheersplan opgelegd door het bosdecreet en artikel 16, § 3 van het voorliggende ontwerp. Hoe zullen dergelijke conflicterende en aanverwante doelstellingen worden beslecht ? Welk beheersplan geniet de voorkeur ? Het lid refereert naar een parlementaire vraag inzake het vellen van bomen. Uit het antwoord van de minister blijkt dat er wel degelijk een bouwvergunning hiervoor dient afgegeven, in tegenstrijd met de bepalingen ter zake in het beheersplan zoals opgelegd door het bosdecreet. In de praktijk dient de landschapsbescherming volgens het lid, absolute prioriteit te verkrijgen. De financiële schade die boseigenaars leiden ingevolge het verbod bepaalde handelingen te verrichten, moet adequaat worden vergoed.

De minister stipt aan dat de facetbenadering vanuit het Bestuur van Monumenten en Landschappen prioriteit dient te krijgen, gelet op de grote maatschappelijke toegevoegde waarde van het landschapsbeleid. Het vellen van bomen ver-

toont niet alleen een bedrijfseconomisch aspect, doch eveneens een landschappelijk-esthetisch aspect, en hij pleit ervoor om aan het door dit ontwerp van decreet opgelegd beheersplan voorrang te verlenen.

Inzake mogelijke belangenconflicten die kunnen rijzen tussen het door het Bosdecreet opgelegde beheersplan en dit voorzien in het voorliggende ontwerp, wenst het lid nadere toelichting. Spreker merkt op dat het in het kader van het Bosdecreet afgesloten beheerscontract noodzakelijk is voor de verwerving van inkomsten, teneinde de instandhouding van landschappelijk-waardevolle bosgebieden te financieren. Waaraan dient prioriteit gegeven ? Daarenboven is het niet uitgesloten dat de bescherming van deze landschappelijk waardevolle bosgebieden beperkingen zullen inhouden voor de boseigenaar, die hierdoor financiële verliezen kan leiden. Quid met de schaderegeling ?

De minister erkent het probleem. Voor bepaalde werken zullen verschillende vergunningen noodzakelijk zijn. Boomkappingen met hoge landschappelijke waarde zullen niet meer mogelijk zijn.

Artikel 18, 2de lid regelt het bewijs door de eigenaar van de waardevermindering van een goed door voorschriften van de definitieve bescherming. Daarenboven is in artikel 18, 1, het onteigeningsrecht door de Vlaamse regering opgenomen. In deze context merkt nog een lid op dat de waardevermindering van het landbouwareaal neerkomt op een inkomensverlies door de eigenaar of gebruiker als gevolg van een beschermingsvoorschrift.

De minister verklaart dat de meest stringente beperking van een beschermingsvoorschrift met betrekking tot het landbouwareaal, de inperking van de vrije teeltkeuze impliceert. Inzake de akkerlanden wordt er geen beperking gehanteerd. In bepaalde gevallen zal het Bestuur van Monumenten toelating geven om weilanden om te zetten in akkerland. In bepaalde gebieden (onder meer de Leiemeersen) behoren graslanden tot de typische vegetatie.

Het lid merkt op dat graslanden ook door een beschermin kunnen worden getroffen. De hemieuwing van deze graslanden moet mogelijk zijn. De minister beaamt dit en verwijst naar de voorbeelden van de Assebroekse Meersen en Lampemisse.

5. Handhavingsbeleid en sancties

De minister benadrukt de noodzaak aan een adequaat beteugelingsbeleid. Dit ontwerp van decreet kent politionele bevoegdheid toe aan de ambtenaren van het Bestuur van Monumenten en Landschappen. In deze hoedanigheid kunnen deze ambtenaren PV's opstellen. Dit is reeds een belangrijke verworvenheid, gelet op de toekenning van juridische bewijskracht aan het verslag opgemaakt door de inspecteur van Monumenten en Landschappen. Daarenboven kunnen deze ambtenaren op het terrein de werken stilleggen.

Een lid stipt in deze context aan dat de kern van deze problematiek bestaat uit het adequaat beslechten van het geschil. Vaak sleept dit jaren aan, alvorens bepaalde maatregelen tot herstel in de oorspronkelijke toestand kunnen gevorderd worden. Het lid is voorstander van een rechtstreekse juridische ingreep met financiële repercussies voor de overtreder.

Heel wat gemeentebesturen werken actief mee met de ambtenaren van het Bestuur van Monumenten en Landschappen. Doch problemen kunnen rijzen bij gemeentegrens-

overschrijdende overtredingen. Hoe is het administratief toezicht ter zake geregeld ?

De minister onderstreept de autonomie van de ambtenaren van het Bestuur van Monumenten en Landschappen inzake de vaststelling van de overtredingen en beaamt dat er in bepaalde arrondissementen een aantal rechtbanken al te lang talmen bij het vellen van vonnissen. Hier beroept de minister zich op het principe van de scheiding der machten.

De minister betreurt het hoge aantal seponeringen en is voorstander van een verhoging van de penale boeten. Nochtans twijfelt de minister aan de daadwerkelijke positieve impact hiervan te velde. Wellicht wordt dit gretig aangegrepen door bepaalde parketten om nog meer dossiers te seponeren.

Een lid meent dat inzake het handhavingsbeleid, het essentieel is dat het Vlaamse Gewest zich automatisch burgerlijke partij stelt ingeval van overtredingen op de landschapsbescherming. Wordt de dwangsom systematisch opgelegd ?

De minister beaamt dit en verduidelijkt dat in deze twee aspecten dienen belicht. Vooreerst, hoe treedt de overheid op ? Vaak diende de administratie zelf telkenmale aan de minister een verzoek tot aanstelling van een advocaat te richten, teneinde op te treden. Deze advocaten kunnen automatisch optreden. De rechtsbijstand is georganiseerd en meer toegankelijk gemaakt. De minister refereert naar de bespreking van het proceduredecreet van 14 juli 1993 (Stuk 589 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 4)

In de context van dit debat werd het probleem aangekaart van het vorderingsrecht van milieugroeperingen en andere belanghebbende partijen. Dit probleem overstijgt evenwel de monumentensector.

Het belang van diverse verenigingen die zich wijden aan de bescherming van monumenten, landschappen, natuurbehoud kan onmogelijk ingeschreven worden in aparte regelgevingen. Het optreden van belanghebbende-derden „te velde" moet evenwel decretaal worden onderbouwd. Ook de privésector beschikt over een voldoende ruime marge om in rechte op te treden.

Een lid vraagt aandacht voor de mogelijke burgerlijke partijstelling ten aanzien van burgemeesters (bv. stillegging van de werken, sluiten van dancings wegens nachtlawaai). Kunnen ambtenaren afdoende beschermd worden bij het opnemen van hun verantwoordelijkheid (bv. stillegging werken).

In deze context refereert een ander lid naar artikel 19, § 5, waarbij de gemachtigde, de provinciegouverneur of de burgemeester kan bevelen om de werken stil te leggen die worden uitgevoerd met overtreding van de bepalingen die bij of krachtens dit ontwerp van decreet zijn opgelegd. Quid indien deze personen niet optreden ? Schuift men alles af op de gemachtigde ambtenaar, die steeds onafhankelijk van deze personen zal optreden.

De minister verduidelijkt dat dit ontwerp van decreet een specifieke opdracht zal geven aan de personen die door de Vlaamse regering worden gemachtigd om deze specifieke handelingen te stellen.

Hetzelfde lid stelt vast dat de gemachtigde ambtenaar de gewapende macht kan vorderen. De minister beaamt dit. De ambtenaren zijn meestal vergezeld van de politie, gelet op het ontbreken van een eigen politionele bevoegdheid van deze ambtenaren.

6. **Procedure**

Inzake het openbaar onderzoek betekent het voorliggerme ontwerp van decreet procedurieel een grote vooruitgang. Wel handhaaft het ontwerp de eerder omslachtige procedure van de bekendmaking van de bescherming door aanplakking in de gemeenten.

Is dit nu wel nodig. Waarom doet men hiervoor geen beroep op de regionale pers en mediacontacten ? Dient artikel 7 wel gehandhaafd, eventueel via de opname in de uitvoeringsbesluiten van de voorwaarden van dit openbaar onderzoek. Het ontwerp is ter zake te star !

Met betrekking tot de in artikel 14, § 4 gehanteerde perimeter van 50 meter, stelt het lid zich kritisch op en pleit voor overgangsgebieden in het beschermingbeleid. Binnen deze gebieden kunnen andere erfdienstbaarheden gelden.

Inzake de in het ontwerp van decreet voorziene termijnen met betrekking tot de procedureregeling wenst het lid te vernemen, of deze niet te krap zijn toegemeten. Bij ontstentenis van een advies, wordt het advies geacht gunstig te zijn.

De minister merkt op dat de termijnen vastgesteld voor de beschermingen van landschappen inderdaad vrij kort zijn. De minister refereert naar de gelijkschakeling van de termijnen gehanteerd voor de bescherming van monumenten met deze voor de landschapsbescherming. De termijnen zijn haalbaar. Thans wordt een tweetrapsprocedure gehanteerd. Het lid wijst op het verschil tussen een ,,monument" en een „landschap". Ook het probleem van het condominium verdient aandacht. De minister refereert naar de bespreking van het proceduredecreet (Stuk 589 (1994-1995) - Nrs. 1 tot 4). De betekening van de beschermingsbesluiten stelde vaak problemen. De minister is geen voorstander om de termijnen nodeloos te rekken.

7. Varia

Inzake artikel 3, punt 1, laatste regel stelt het lid dat het begrip ,,sociaal-culturele dimensie" extensief kan worden geïnterpreteerd. Zal dit niet resulteren in misbruiken ?

De minister verduidelijkt dat dit criterium slechts in een zeer beperkt aantal beschermingsdossiers werd gehanteerd (onder meer de omgeving van het „Lijsternest" de woning van Stijn Streuvels). Dit criterium werd ook gehanteerd met betrekking tot de bescherming van de weide rondom de woning van Emest Claes. Ook het huis in Houthulst, waar de verfilming van de novelle van Felix Timmermans ,,Pallieter" gebeurde is thans beschermd, omwille van de folkloristische socio-culturele waarde.

Met betrekking tot artikel 6, § 3 wenst het lid nadere toelichting over de juiste draagwijdte van het begrip ,,cultuurgewassen". Zal de aanplanting van een landschap met populieren mogelijk zijn ? Kunnen deze kaprijpe populieren na verloop van tijd worden geveld ? De minister beaamt dit.

Wat zal de budgettaire impact zijn van het landschapsdecreet de komende decennia ?

De minister verduidelijkt dat slechts 400 landschappen zijn beschermd waarvan sommigen slechts met een beperkte oppervlakte (stadsparken), 70 à 100 ha. is de gemiddelde oppervlakte.

De minister wijst erop dat de budgettaire impact van het landschappendecreet eerder gering zal zijn. De nodige kredieten hiervoor zullen eventueel uitgetrokken worden door interne budgettaire herschikkingen. Landschapsbeheer zal voortaan financieel gehonoreerd worden (kleine onderhoudswerken).

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 en 2

Bij deze artikelen worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd worden de artikelen 1 en 2 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 3

Een lid stelt vast dat in artikel 3 een aantal begrippen zijn opgenomen die evenwel om enige verduidelijking vragen. In punt 1 van dit artikel is sprake van : „1° landschap : een deel van het aardoppervlak met een geringe dichtheid van bebouwing". Kan deze zinsnede niet dubbelzinnig worden geïnterpreteerd ? Hoe dient men dit te interpreteren ? Indien men dit interpreteert als „een waardevol landschappelijk open gebied" of in correlatie met een agglomeratie, zal de interpretatie verschillend zijn. Welke normen worden hier gehanteerd of wordt deze onderworpen aan de appreciatie van de ambtenaar ?

Een ander lid meent dat deze zinsnede stadsgezichten uitsluit.

Het vorige lid stipt aan dat de bebouwing in de agglomeraties verschillend is van deze in landelijke gebieden.

De minister wijst erop dat men vaak poneerde dat van bepaalde procedures een oneigenlijk gebruik werd gemaakt. Deze definitie is expliciet opgenomen om het onderscheid te accentueren tussen de reglementering inzake de bescherming van stads- en dorpsgezichten. Inherent aan het begrip „landschap" is de geringe dichtheid van bebouwing. Grote stadsparken kunnen nog in aanmerking komen voor de bescherming als landschap. Doch kastelen met een beperkt belendend park zullen eerder beschermd worden als monument. De omliggende omgeving ervan zal beschermd worden als stads- of dorpsgezicht.

Een lid attendeert de minister erop dat het element „bebouwing" zeer ondergeschikt is aan het begrip „landschap". De minister beaamt dit.

Nog een lid kan zich niet van de indruk ontdoen dat deze overhaaste aanpak in feite de indruk moet wekken dat men aan landschapsbescherming doet. Dit ontwerp van decreet is een aantasting van het eigendomsrecht. Daarenboven bestraft dit ontwerp diegenen aan wie de gemeenschap in eerste orde schatplichtig is voor de instandhouding van deze landschappen, nl. de landbouwers.

Spreker treedt het vorige lid bij m.b.t. de vage invulling van het begrip ,,geringe dichtheid van bebouwing". Heeft de minister hiervoor wel voldoende oog gehad bij de opmaak van het ontwerp van decreet ?

De minister repliceert als volgt. Een aanpassing en een actualisering van de wet van 7 augustus 1931 drong zich op. De minister beaamt dat de Vlaamse Raad inderdaad in de haast is genomen door dit ontwerp van decreet, ingevolge de onverwachte parlementsontbinding. Aan dit ontwerp van decreet is een lange voorbereiding vooraf gegaan.

De minister benadrukt dat het ontwerp geen bedreiging inhoudt voor de landbouwsector. Beschermingsbesluiten kunnen niet ingrijpen in gewestplannen en de bescherming van landschappen is niet gebonden aan bepaalde bestemmingsgebieden. De definitie van het begrip **„landschap"** in art. 3, punt 1, wil het onderscheid maken met de definities gehanteerd in de beschermingsprocedure voor stads- en/of dorpsgezichten.

Hierop vraagt een lid of de minister wel degelijk de enorme impact van de beschermingsbesluiten voor de plaatselijke bevolking beseft ? Waarom moet nu inderhaast de wet van 7 augustus 1931 worden aangepast, vermits deze sinds 60 jaar haar deugdelijkheid bewijst. Daarenboven zijn, aldus het lid, de gemeenten slechts zelden vragende partij voor de bescherming van landschappen. Plots worden gemeenten hiermede geconfronteerd. Wat is hun inspraak in deze ?

De minister wijst op het parallellisme tussen de beschermingsprocedure voor stads- en/of dorpsgezichten en monumenten. Alle actoren kunnen hun zeg zeggen. Daarenboven is de vrees van het lid ongegrond dat het eigendomsrecht verder wordt uitgehold. In deze context onderstreept de minister het belang van een adequaat legistiek instrumentarium om het grondgebied te ordenen en de waardevolle elementen van het patrimonium te vrijwaren.

Het lid kan het met deze laatste stelling van de minister wel eens zijn, doch hij blijft erbij dat de landbouwer niet gedupeerd mag worden door dit ontwerp van decreet. Daarenboven dient op lokaal vlak aandacht besteed aan de betrokkenheid van de gemeenten, ter verkleining van het democratisch deficit. De gemeenten mogen niet teveel bevoogd worden.

De minister meent dat indien men pleit voor een grote lokale autonomie inzake ruimtelijke ordening, deze wetenschappelijk dient getoetst en begeleid. Daarenboven opent het ontwerp de mogelijkheid voor de landbouwer, bij waardevermindering, op een schaderegeling.

Een lid verantwoordt zijn onthouding omwille van de overhaaste aanpak en de bezwaring van de vrije uitoefening van het eigendomsrecht. Daarenboven zal de landbouwsector getroffen worden en is het democratische inspraakrecht door dit ontwerp onvoldoende gegarandeerd. Dezelfde motivering geldt voor de overige artikelen.

Ter stemming gelegd wordt artikel 3 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 4

Een lid vraagt nadere informatie over de samenstelling van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, die tot taak heeft de Vlaamse regering te adviseren inzake de bescherming als landschap.

De minister verduidelijkt dat de samenstelling geldt voor een termijn van 4 jaar.

Ter stemming gelegd wordt artikel 4 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 5

Bij dit artikel worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 5 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 6

Op dit artikel worden meerdere amendementen ingediend (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2).

Het eerste amendement wordt ingediend door de heer L. Steenwegen en strekt ertoe in § 2, 4" op de derde regel de woorden „50 meter" te vervangen door de woorden „l00 meter".

De indiener verantwoordt het amendement als volgt. Wanneer de bufferstrook omheen beschermde landschappen ruimer bekeken wordt komt dit enkel het beschermde landschap ten goede. Het is daarom zinvol om ook bij vergunningsaanvragen tot 100 meter, overleg te plegen met de administratie van monumenten en landschappen.

Hierop merkt een lid op dat het weinig zinvol is om een perimeter te bepalen. Het inschrijven van een overgangszone is niet noodzakelijk. Wel dient men eerst de landschapszone te omschrijven. Nadien kan men nog een bijkomende zone in aanmerking nemen.

De minister stipt aan dat ook buiten de waardevolle landschappelijke zone belangrijke ingrepen in het landschap mogelijk blijven, o.m. waterwinning.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 1 stem tegen 7 bij 5 onthoudingen.

Een ander lid stipt aan dat de 50 meter norm reeds van toepassing is en refereert ter zake naar de omzendbrief van minister De Saeger. De afstandsnorm dient gerespecteerd met het oog op de vrijwaring van de landbouwexploitatie.

De minister stelt dat de maximale strook van 50 meter enkel wordt gehanteerd om de situering van het landschap mogelijk te maken.

De verslaggever stelt dat de functie van een overgangszone tot doel heeft het landschap en de nabijgelegen gronden te beschermen. Het lid betwijfelt het nut van de maximale strook van 50 meter rondom de perimeter.

De indiener van het amendement poneert dat de instelling van een maximale strook van 100 meter de verschillende bij het landschapsbeleid betrokken administraties aanspoort tot overleg. In het kader van de opmaak van het RSV zullen er ,,harde" en ,,zachte" grenzen worden gelegd. Dient niet aangedrongen op de instelling van een overlegzone ?

De minister vraagt om het amendement te verwerpen en pleit voor het behoud van de tekst van artikel 6, § 2, punt 4.

Vervolgens dient de heer J. Van Looy een amendement in (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2 (11)) dat ertoe strekt § 3 te vervangen door wat volgt.

„§ 3. Echter zal het besluit tot voorlopige bescherming als landschap de vrijheid van de landbouwer niet kunnen beperken, wat de teelten en de verbouwingen betreft".

De indiener verantwoordt het amendement als volgt. Deze wijziging is ingegeven door de noodzaak om de exploitatie-

mogelijkheden van de landbouwbedrijven gelegen in een als landschap beschermd gebied, niet te hypothekeren.

Met dit amendement wordt teruggegrepen naar de bepalingen vervat in de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen.

De minister verduidelijkt dat, in het belang van de vrijwaring van de rechtszekerheid geen bijkomende erfdienstbaarheden zullen worden opgelegd door dit ontwerp van decreet.

De indiener van het amendement uit zijn bekommernis omtrent een mogelijke nieuwe inkrimping van het teeltareaal voor de landbouw. Een te drastische en omvangrijke landschapsbescherming zou 80 percent van de landbouwgronden bedreigen. De indiener van het amendement pleit om de sectorale aanspraken van de landschapsbescherming evenwichtiger te spreiden over de verschillende andere sectoren.

Het lid attendeert de minister op het belang van de graslanden en de valleigebieden, als socio-economische drager van de melkveehouderijen. De verslaggever stelt dat de tekst van artikel 6, § 3, een compromistekst is omtrent de noden van de diverse bij het landschapsbeleid betrokken sectoren.8

Nog een ander lid wijst op de samenhang van artikel 6, $3 met artikel 18 en pleit er voor de problematiek van de depreciatie van een goed ingevolge de voorschriften van de definitieve bescherming, en de schadevergoeding hiervoor te bespreken in de context van artikel 18, tweede lid.

De minister merkt op dat artikel 6, § 3 teruggrijpt naar de bepalingen vervat in de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen. De indiener van het amendement attendeert de minister echter over de vele controversen die ter zake in de landbouwsector rijzen.

De minister benadrukt dat artikel 6, § 3 geen beperkingen instelt inzake akkerlanden. Het lid is het hiermede niet eens.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 4 stemmen voor, 6 stemmen tegen bij 3 onthoudingen.

Verklaring vóór de stemming.

Een lid wenst zich te onthouden bij de stemming van dit artikel omwille van het feit dat bij de exploitatie het onderscheid tussen de begrippen „graasland, maai- en weiland" moeilijk te maken is.

Artikel 6 wordt vervolgens aangenomen met 10 stemmen voor, bij 3 onthoudingen.

Artikel 7

De verslaggever dringt er bij de minister op aan om de procedure voor de betekening van de beschermingsbesluiten te vereenvoudigen.

Een lid is geen voorstander van de publikatie van de beschermingsbesluiten van landschappen in dag- en weekbladen. Wel vindt het lid het eerder aangewezen aan de gemeenten een omzendbrief te richten en deze aan te sporen bij de bekendmaking van de voorlopige beschermingsbesluiten, de regionale media in te schakelen.

De minister verklaart zich bereid deze suggestie in te willigen en belooft ter zake een omzendbrief aan de gemeenten te richten.

De minister is geen voorstander van de instandhouding van een culturele schemerzone en refereert naar het parallellisme

inzake procedurevoorschriften met dit ontwerp van decreet en het proceduredecreet.

Vorige spreker meent dat de bevolking aldus meer zal worden gesensibiliseerd met betrekking tot het landschapsbeleid.

Vervolgens dient de heer J. De Seranno drie amendementen in op artikel 7 (Stuk 731(1994-1995) - Nr. 2).

Een eerste amendement (A) strekt ertoe in § 1, 1" op de tweede en derde regel de woorden „landinrichting, natuurbehoud" te vervangen door de woorden „landinrichting, de economie en het natuurbehoud".

De indiener verantwoordt het amendement met het argument dat aldus de tekst in overeenstemming wordt gebracht met het gemeenschappelijk standpunt van de SERV, en dat daardoor de economische sector bij de landschapszorg betrokken wordt.

Ter stemming gelegd, wordt het amendement aangenomen met 6 stemmen voor, 5 stemmen tegen, bij 2 onthoudingen.

Een tweede amendement (B) strekt ertoe in § 1, 2°, tweede lid op de derde regel de woorden „dertig dagen" te vervangen door de woorden „zestig dagen".

De indiener verantwoordt dit amendement onder verwijzing naar de verantwoording bij het amendement sub A.

Vervolgens trekt de indiener het amendement (B) in.

Een derde amendement van de heer J. De Seranno (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2 (C) strekt ertoe in § 3 op de vierde regel de woorden „huurders of de bewoners" te vervangen door de woorden „huurders of bewoners, pachters of gebruikers),".

De indiener verantwoordt het amendement als volgt. Analoog met de betekening van de huurders of bewoners van bebouwde onroerende goederen is het aangewezen de pachters of gebruikers van onbebouwde onroerende goederen te verwittigen.

Ter stemming gelegd, wordt het amendement eenparig aangenomen met 13 stemmen.

Artikel 7 wordt vervolgens aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 8

Een lid stelt volgende tekstcorrectie voor om in §§ 1 en 2 het woord „uitwerkselen" te vervangen door het woord „rechtsgevolgen".

Ter stemming gelegd wordt het aldus gecorrigeerd artikel 8 aangenomen met 12 stemmen voorbij 1 onthouding.

Artikel 9

Bij dit artikel worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 9 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 10

Op dit artikel liggen verschillende amendementen voor (Stuk 731(1994-1995) - Nr. 2).

Bij artikel 10 wordt een amendement ingediend (1) door de heren J. Van Looy en J. Van Eetvelt dat ertoe strekt § 2 te vervangen door wat volgt :

„§ 2. Echter zal het besluit tot bescherming als landschap de vrijheid van de landbouwer niet kunnen beperken, wat de teelten en de verbouwingen betreft". De indieners van het amendement verwijzen voor de verantwoording ervan naar de verantwoording bij het amendement op artikel 6,§ 3.

De minister vraagt om het amendement te verwerpen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 4 stemmen tegen 6, bij 3 onthoudingen.

Vervolgens dient de heer L. Steenwegen een amendement in (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2) dat ertoe strekt aan § 2 toe te voegen dat volgt :

„In het beheersplan (artikel 16, § 3) kan evenwel op basis van vrijwilligheid overeengekomen worden het aantal teelten te beperken".

De indiener van het amendement stelt dat een beschermingsbesluit de teeltkeuze van cultuurgewassen niet kan beperken, maar dat het beheersplan de keuzemogelijkheid van teeltkeuze moet garanderen.

Hierop repliceert de heer J. Van Looy dat hij niet inziet waarom § 2 alleen tot de akkerlanden wordt gerelateerd ? De heer L. Steenwegen merkt evenwel op dat bepaalde nieuwe teelten storend kunnen zijn voor de instandhouding van de gaafheid van het landschap. Spreker is voorstander om op basis van overleg met de landbouwsector een zekere selectiviteit ter zake voorop te stellen.

Met betrekking tot artikel 16, § 3 merkt de minister op het beheersplan, naast de keuzevrijheid inzake de teeltkeuze van cultuurgewassen eveneens andere bepalingen kan opnemen, onder meer inzake de uitvoering van ruimings- en verbredingswerken van geringe omvang.

Daarenboven mag artikel 10, § 2 het de landbouwer met onmogelijk maken om een gedeelte van de graslanden na verloop van tijd, terug in rotatie te brengen. Al deze regelingen kunnen door de landbouwer in het Beheersplan worden ingebracht, waaraan „tussentijds" nog bijsturingen en overleg met de landbouwsector kunnen worden aangebracht.

De heer L. Steenwegen pleit vervolgens voor een grotere creativiteit inzake de teeltkeuze van cultuurgewassen voor de gronden die als akkerland in gebruik zijn.

De minister betwijfelt het nut van het amendement (II) ingediend door de heer L. Steenwegen en pleit voor het behoud van de tekst van artikel 10, § 2.

Een ander lid treedt de stelling van de minister bij en stipt aan dat het voorliggende ontwerp van decreet reeds gedeeltelijk een zekere voorafbeelding geeft inzake bepaalde facetten van de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, waaraan een decretale basis zal worden gegeven door het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening en de stedebouw.

Nochtans merkt het lid op dat contradicties tussen de doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen' en het voorliggende ontwerp van decreet steeds mogelijk zijn. Daarenboven situeert het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zich eerder op het niveau van de gewestplannen (meso-schaal), terwijl de beschermingsbesluiten inzake landschappen eerder opteren voor een perceelsgewijze aanpak : op micro-schaal.

Ter stemming gelegd wordt het amendement (11) aangenomen met 1 stem voor, bij 12 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 10 wordt vervolgens aangenomen met 11 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

Artikelen 11 tot 13

Bij deze artikelen worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd worden de artikelen 11 tot 13 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 14

Op dit artikel wordt door de heer L. Steenwegen een amendement ingediend (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2) dat ertoe strekt in § 4, eerste lid op de voorlaatste regel de woorden „50 meter" te vervangen door de woorden „100 meter".

De indiener verwijst voor de verantwoording van het amendement naar de verantwoording bij het amendement op artikel 6.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 1 stem tegen 6, bij 4 onthoudingen.

Artikel 14 wordt vervolgens aangenomen met 11 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

Artikel 15

Een lid wenst nadere informatie van de minister m.b.t. het register dat door de Administratie wordt bijgehouden van voorlopig beschermde en van definitief beschermde landschappen. Hoe worden afschriften bezorgd van deze registers ? Worden deze gratis verstrekt door de gemeenten en provincies ? Welke tarieven worden gehanteerd en hoe worden de bestanden uitgewisseld tussen het lokale en provinciale echelon ? Worden deze gegevens via informatica uitgewisseld ?

In deze context merkt een ander lid op dat heelwat gemeenten in het kader van de Open Monumentendag een enorme inspanning hebben gedaan om de bevolking meer te sensibiliseren m.b.t. het monumenten- en landschapsbeleid. In bepaalde brochures werden zelfs kaartbladen aangebracht.

Het lid merkt op dat de kadasterkaarten vaak reeds op schijven zijn aangebracht en in het bezit zijn van vele gemeentebesturen.

Hierop merkt een lid op dat bij het aanleggen van inventarissen door de gemeenten over hun patrimonium (monumenten, eigendommen) het nuttig ware hierin eveneens de gegevens over de voorlopig of definitief beschermde landschappen op te nemen. Deze geactualiseerde inventarissen bevatten waardevolle informatie voor een adequaat patrimoniumbeheer.

Het lid pleit om deze gegevens m.b.t. de voorlopige en definitieve bescherming van de landschappen, inschrijvingen van hypotheken en andere erfdienstbaarheden waarmede deze eventueel zijn bezwaard in de bestaande inventaris op te nemen.

De minister antwoordt als volgt. Momenteel bestaan reeds registers van alle beschermingen bij de betrokken gemeen-

te(n) en provincie(s). Deze registers bestaan uit afschriften van de beschermingsbesluiten die hen betekend worden naar aanleiding van de definitieve bescherming.

De gemeenten en provincies bepalen zelf of zij een vergoeding vragen voor een afschrift uit hun register.

Momenteel bestaat nog geen uitwisseling van gegevens via informatica. Vooreerst zijn deze gegevens niet geschikt voor het register omdat zij geen juridische kracht hebben. Hiertoe beschikt men enkel over de voor eensluidend verklaarde afschriften van de originele beschermingsbesluiten.

De afdeling monumenten en landschappen is wel bezig, in het kader van de informatisering van haar dossiers, om een databank aan te leggen over de beschermingen. Het is in ‘de eerste plaats de bedoeling deze databank zo vlug mogelijk op te vullen.

Er bestaan wel plannen om deze gegevens in de toekomst aan derden, waaronder zeker de gemeenten en provincies ter beschikking te stellen. Hiertoe moeten echter nog de nodige middelen vrijgemaakt worden.

De minister zal de nuttige suggesties overmaken aan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, die de voogdij heeft over de gemeenten.

Ter stemming gelegd wordt artikel 15 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 16

Een lid formuleert een aantal kritische bedenkingen met betrekking tot dit artikel. § 1 van dit artikel regelt de oprichting van een beheerscommissie, die zorg draagt voor die verwezenlijking van de beheersdoelstellingen voor elk beschermd landschap. Inzake de samenstelling van deze beheerscommissie pleit het lid voor de afname van een afvaardiging van de gemeentelijke adviesraden in deze beheerscommissie. Het lid mist ter zake enige duidelijkheid in artikel 16, § 1, tweede lid. Een adviesraad is strikt genomen geen vereniging.

De minister is geen voorstander van een al te formalistische aanpak en stipt aan dat „de verenigingen” in bepaalde gemeenten, kan gerelateerd worden tot de milieuraad. De verslaggever stelt dat een afvaardiging van de milieuraad in deze beheerscommissie niet kan zetelen. De gemeenten kunnen wel een beperkte delegatie afvaardigen.

De minister ervaart de betrokkenheid van de adviesraden bij de werking van de beheerscommissie als eerder problematisch, gelet op de kleinschaligheid van het beheer van de, te beschermen landschappen. Het betreft geen gestructureerd ruim overleg.

De minister verwijst naar § 2 van artikel 16. De Vlaamse regering bepaalt de samenstelling en de werking van de beheerscommissie. Deze aangelegenheid zal gedetailleerder worden uitgewerkt in een uitvoeringsbesluit. Ook inzake § 3 van dit artikel rijzen er bij hetzelfde lid nog enkele vragen. Het lid oppert dat het wellicht wenselijk zou zijn om met betrekking tot de bestaande beschermde landschappen eveneens te opteren voor de opmaak, op lange termijn van beheersplannen. Dient deze mogelijkheid niet ingeschreven’ in § 3 van artikel 16 ? Welke termijnen zullen hiervoor worden gehanteerd ? Hoelang zijn deze beheersplannen geldig ? Kan na 10 jaar eventueel niet gedacht worden aan de opmaak van nieuwe beheersplannen of aan een eventuele verlenging van de bestaande beheersplannen ?

De tekst van § 3 vertoont ter zake een lacune. In de context van § 5 van dit artikel stipt hetzelfde lid aan dat er grote bezorgdheid heerst nopens de uitvoering van dringende instandhoudings- en beschermingswerken in een beschermd landschap. Ter zake heerst de grootste verwarring, wat de opmaak van een beheersplan binnen de in § 3 voorgeschreven termijn fel bemoeilijkt. Wordt niet al te veel tijd verloren ?

Spreker pleit voor een ruimere bevoegdheid van de Vlaamse regering met betrekking tot de oplegging van de verplichting noodzakelijke beschermings- en instandhoudingswerken uit te voeren, vooraleer een beheersplan wordt opgesteld.

De minister antwoordt dat de regeling ook geldt voor de bestaande beschermde landschappen § '3, lid c, regelt de uitvoeringstermijnen en modaliteiten van het beheersplan. In deze wordt door de minister geopteerd voor een dossiersgewijze aanpak. Bij ontstentenis van een beheersplan voor een beschermd landschap, binnen de termijn van drie jaar en mocht de noodzaak aan dringende beheers-, instandhoudings- en herstelmaatregelen zich opdringen, meent de minister dat de tekst van § 5 aan deze onvoorziene situatie op afdoende wijze kan tegemoetkomen.

Een aantal beperkingen, die reeds kunnen opgelegd worden in het voorlopig en zeker in het definitief beschermingsbesluit van landschappen, blijven onverkort gelden tot de opmaak van het beheersplan.

De minister pleit voor het respecteren van een redelijke timing, teneinde overleg mogelijk te maken tussen alle betrokken partijen teneinde een positief actieplan op te stellen.

Hierop vraagt hetzelfde lid, welke regeling geldt, mocht binnen de termijn van drie jaar geen beheersplan zijn opgemaakt door de beheerscommissie.

De minister benadrukt dat intussentijds de slagkracht van het Bestuur van Monumenten en Landschappen onverkort blijft bestaan om in te grijpen (verbod bepaalde werken uit te voeren, stillegging van de werken, opmaak PV's). De minister verwijst naar Hoofdstuk VI - Toezichts- en strafbepalingen, artikel 20 en artikel 14.

Inzake de mogelijke aantastingen van de gaafheid van het beschermde landschap merkt hetzelfde lid op, dat deze niet altijd resulteren uit ingrepen door de mens. Ook op natuurlijke wijze (aardverschuivingen, erosie) kan de gaafheid van een landschap onmiddellijk bedreigd worden. In dit geval moet de Vlaamse regering over voldoende slagkracht beschikken om adequaat op deze onvoorziene situatie in te spelen.

De minister verklaart dat in dergelijke omstandigheden het gemeentebestuur kan optreden, teneinde de eerste noodzakelijke herstellings- en instandhoudingswerken uit te voeren.

De inschrijving van een rampenscenario in dit ontwerp van decreet acht de minister niet opportuun.

Ook de beheerscommissie kan geraadpleegd worden. Tevens zal meestal conform artikel 16, § 3, een beheersplan worden opgemaakt. Tussentijds gelden de beschermingsvoorschriften en blijven de strafbepalingen van kracht.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 16 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 17

Een lid meent uit de tekst van § 1 van dit artikel te concluderen dat een financiële regeling slechts mogelijk is indien er een beheersplan is opgemaakt. Het lid stelt dat de noodzaak om dringende instandhoudings- en herstellingswerken uit te voeren in een beschermd landschap een positieve stimulans zal zijn voor de opmaak van een beheersplan. Het initiatief hiertoe is geregeld door de in artikel 16, § 1, tweede lid opgenomen actoren.

In deze context merkt een ander lid op dat de tekst van § 3 van artikel 17 weinig maneuvreerruimte toelaat. § 3 maakt enkel gewag van de goedkeuring van de betrokken eigenaar, die de door de opdrachtgever aangevraagde werken uitvoert. Quid met de pachters ? Deze groep wordt veronachtzaamd.

Het lid verwondert zich hierover, te meer daar in beschermde landschappen 70 percent van de gronden zijn verpacht, die de directe gevolgen dragen van het akkoord van de eigenaar. Is de tekst van § 3 niet in contradictie met de geest van de pachtwetgeving ?

De minister repliceert als volgt. Indien er een pachtovereenkomst met betrekking tot de desbetreffende gronden werd afgesloten, is de eigenaar genoopt om met betrekking tot de toelating bepaalde werken uit te voeren, te overleggen met de pachter.

Het lid vraagt om de tekst in deze zin aan te passen. Is het geen conditio sine qua non van goed beheer om het overleg met de pachter beter te implementeren in de tekst van § 3 van dit artikel ?

De minister meent dat het wellicht meer opportuun zou zijn om aan § 3 van artikel 17 een nieuwe alinea toe te voegen bij wijze van tekstcorrectie

„ De eigenaar dient desgevallend met de pachter overleg te plegen”.

De verslaggever betwijfelt het nut van deze toevoeging, vermits de overlegprocedure tussen de eigenaar en de pachter reeds geregeld is door de pachtwet. Ook inzake de onteigeningsprocedure is dit overleg tussen de eigenaar en de andere houders van onroerende zakelijke rechten evident. Deze stelling wordt evenwel niet bijgetreden door een ander lid.

Nog een ander lid wijst erop dat artikel 16, § 1 de betrokkenheid garandeert van de pachters en huurders bij de opmaak van het beheersplan. Indien hier reeds een consensus is bereikt is de door de minister voorgestelde aanvulling van artikel 17, § 3 met een nieuwe alinea, overbodig. Vervolgens wenst een lid toelichting over de juiste draagwijdte van artikel 16, § 1, tweede lid en artikel 17, § 3. Impliceert het begrip „eigenaars” ook de pachters en de huurders ?

De minister licht de reeds eerder voorgestelde aanvulling van de tekst van artikel 17, § 3 als volgt toe. De verhouding tussen eigenaars en pachters zijn geregeld door de Pachtwet. De eigenaar mag slechts bepaalde werken uitvoeren mits toelating of tijdige verwittiging van de pachter. Om te voorkomen dat dit ontwerp van decreet het mogelijk maakt dat de eigenaar eigenmachtig bepaalde beslissingen neemt, waardoor de pachter in het gedrang komt, refereert de minister met het nieuw toe te voegen lid aan artikel 71, § 3, naar de normale rechtsverhoudingen tussen de pachter en de eigenaar. Het overleg en de toelating tot het uitvoeren van bepaalde werken, dienen te kaderen binnen de Pachtwet. ‘De verslaggever is hiervan evenwel geen voorstander. Quid met de huurders, verenigingen, die bv. een huurcontract afsloten tegen een symbolische huurprijs met de gemeenten.

De minister erkent dat de toevoeging niet echt noodzakelijk is.

Een ander lid snijdt vervolgens het probleem aan van de positie van de gebruiker.

De minister beaamt dat de eigenaars voldoende bekend zijn.

Nog andere personen kunnen titularis zijn van een onroerend zakelijk recht, namelijk de gebruikers en de pachters. Daarenboven valt de kwalificatie van pachter en gebruiker niet altijd samen. De minister meent dat de toelating van de eigenaar om de aangevraagde werken uit te voeren aan de opdrachthouder, het overleg impliceert met de pachter en de gebruiker.

De minister heeft geen bezwaar tegen de toevoeging van een nieuw lid aan § 3 van artikel 17.

Wel is de minister geen voorstander om telkenmale om de toelating te verzoeken van de eigenaar, gebruiker en pachter. Dit is een te omslachtige procedure.

De verslaggever werpt het probleem op van de huurovereenkomsten.

Dit is hier niet dienstig, gelet op het onderscheid dat ter zake dient gemaakt met een pachtovereenkomst die tegen de betaling van een pacht wordt afgesloten voor een welbepaalde termijn. De pachtwet voorziet eveneens de mogelijkheid van ,,seizoenpachtovereenkomsten" die evenwel worden afgesloten tussen verschillende landbouwers en niet tussen de eigenaar en een landbouwer voor een welbepaalde termijn.

De verslaggever merkt in deze context op dat bepaalde eigenaars pachtovereenkomsten afsluiten met een pachter die deze gronden laat exploiteren door een conservenfabriek. Hoe dient § 3 in deze context gehanteerd ?

De minister stelt dat een onderscheid dient gemaakt tussen de verschillende vormen van gebruik zoals de mondelinge en schriftelijke pachtovereenkomst en de ploegruil.

Daarnaast worden overeenkomsten afgesloten met betrekking tot de seizoensgebonden contractteelt. Deze contracten voorzien dat bepaalde werken door de eigenaar slechts kunnen worden uitgevoerd, mits toelating van de pachter.

Een lid benadrukt dat seizoenscontracten slechts een tijdelijk karakter hebben. Het uitvoeren van bepaalde werken op de velden, met oogstrijpe gewassen, is vanzelfsprekend inopportuun. Dit vloeit voort uit de traditie van de pachtwetgeving.

Na deze lange gedachtenwisseling stelt de minister voor om aan artikel 17, § 3, een nieuw lid toe te voegen dat luidt als volgt :

,,De eigenaar dient desgevallend met de pachter of huurder overleg te plegen".

Tot besluit van deze gedachtenwisseling wordt op artikel 17 een amendement ingediend door de heer J. Van Looy (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2) dat ertoe strekt aan § 3 toe te voegen wat volgt :

,,De eigenaar dient desgevallend met de gebruiker overleg te plegen".

Voor een ander lid betekent ,,desgevallend" ,,in voorkomend geval".

Ter stemming gelegd, wordt het amendement aangenomen met 11 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

In de marge van deze gedachtenwisseling vraagt een lid nadere informatie over de juiste draagwijdte van artikel 17, § 3, 2°, 3" en 4". Wat dient men te verstaan onder instandhoudings- en onderhoudswerken, herstel- en verbeteringswerken, ontsluitings-, onderzoeks- en voorlichtingswerkzaamheden ? Welke financiële implicaties zijn hieraan verbonden ? Spreker refereert naar punt 3 : „herstel- en verbeteringswerken". Quid met de in punt 3 opgenomen verdeelsleutel ? In welke regeling wordt voorzien, indien in geval van overmacht de uitgaven voortvloeiend uit het conform artikel 16, § 3, Opgemaakte beheersplan, niet kunnen worden betaald ? Gelden ook in geval van heirkracht de strafbepalingen van artikel, 20 bij niet-uitvoering van het beheerscontract ?

Welke maatregelen zal de minister in deze omstandigheden treffen ? Het lid stelt dat de tekst onvoldoende houvast biedt. De minister beaamt dat dit een pertinente vraag is. Het beheersplan wordt opgesteld in overleg en consensus met alle betrokken partijen. Indien het beheersplan aanwijzingen omvat met betrekking tot de ruimings- en verbredingswerken van grachten, het snoeien van hagen, zal worden overleg gepleegd tussen de gemeente, de eigenaar, de pachter, teneinde overeen te komen wie bepaalde werken zal uitvoeren en hoe de kosten hiervan zullen verrekend, eventueel mits financiële tussenkomst door de Vlaamse regering.

Bij ontstentenis van een akkoord dient gezocht naar een andere regeling. De minister licht vervolgens de werken toe die voor de premieregeling in aanmerking komen. Het betreft eerder werken van geringe aanvang (bv. onderhoudswerken). De premie wordt toegekend voor de opmaak van het beheersplan. Inzake de instandhoudings- en onderhoudswerken, stipt de minister aan dat deze worden opgelegd. Voor deze werken komen de provincies en de gemeenten niet! financieel tussenbeide.

De herstel- en verbeteringswerken daarentegen (o.m. herstellingswerken aan een inpolderingsdijk gelegen in een beschermd landschap) kunnen wel betoelaagd worden. Het herstel hiervan is een toegevoegde waarde voor het landschap. Gemeenten en provincies komen voor deze werken financieel tussenbeide.

Het lid vraagt na deze uiteenzetting nog nadere uitleg. De toekenning van een premie voor de opmaak van een beheersplan ervaart het lid als positief, doch hij vraagt zich af of deze premie wel toereikend is om het totale beheersplan te bekostigen ? Het beheersplan wordt uiteindelijk ten gevolge van het beschermingsbeleid opgedrongen. De financiële tussenkomst van het Gewest beloopt 80 percent met een maximum te indexeren bijdrage van 800.000 frank.

De verschillende eigenaars van de beschermde landschappen worden thans, vrij plots geconfronteerd met de bescherming van hun goed. Tussen deze eigenaars dient consensus te zijn omtrent de opmaak van het beheersplan. Is deze 80 percent niet ontoereikend ? Gelet op het opgedrongen karakter van het beheersplan meent het lid dat een 100 percent-betoelaging verantwoord is.

De minister accentueert dat de 80 percent-regeling reeds een aanzienlijke financiële tegemoetkoming is. Daarenboven zijn met deze beheersplannen slechts vrij geringe bedragen gemoeid, wel is enige techniciteit vereist voor de uitvoering van deze beheersplannen.

De eigenaars en de gemeentebesturen kunnen voor de opmaak van deze beheersplannen en voor de logistieke onder-

steuning ervan een beroep doen op studiebureaus. De Gemeenschap legt inderdaad via de diverse reglementeringen en decreten openbare erfdienstbaarheden op zonder vergoeding. In het voorliggende ontwerp worden de inspanningen om de gaafheid van het landschap te bewaren, financieel aanzienlijk ondersteund door het Vlaamse Gewest. 80 percent is in de sector van monumenten en landschappen de maximale premie. Voor punt 3 wordt dezelfde omslagregeling gehanteerd als voor de restauratie van beschermde monumenten in de privé-sector.

De minister merkt op dat een 100 percent-subsidieregeling geen subsidie meer behelst. De overheid stelt in dat geval het beheersplan op, wat indruist tegen de belangen van de eigenaar. Uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat de overheid niet het recht heeft om de eigenaar te dwingen zijn aandeel te betalen.

De minister stipt aan dat dit ontwerp van decreet in feite een kaderdecreet is. De verdere uitvoeringsmodaliteiten zullen gedetailleerd worden uitgewerkt in de uitvoeringsbesluiten. Onder meer zullen in uitzonderlijke omstandigheden de gemeenten hun aandeel kunnen verhogen. De exacte financiële verdeelsleutel zal later worden uitgewerkt in een uitvoeringsbesluit dat dient goedgekeurd door de Vlaamse regering.

Een lid vraagt of de in dit ontwerp van decreet voorgestelde financiële verdeelsleutel identiek is met deze gehanteerd voor de bescherming van monumenten in de privé-sector met betrekking tot de herstel- en verbeteringswerken. De eigenaar kan echter slechts hierop aanspraak maken op voorwaarde van de indiening van een restauratieplan. Geldt dit eveneens in het kader van het ontwerp van decreet ? Dient gewacht tot de uitvoering van deze werken ?

De minister refereert naar artikel 17, § 1 dat bepaalt dat de premieregeling enkel geldt voor de verwezenlijking van het beheersplan. Dit beheersplan wordt opgemaakt door alle partijen in consensus. Gelet op de termijn van drie jaar, is een degelijk overleg mogelijk, zodanig dat het beheersplan niet wordt opgelegd.

De minister verduidelijkt dat in de monumentensector, ambtshalve bij de indiening van een beschermingsdossier 7 percent is gereserveerd voor de algemene kosten (architect) die het ontwerp opmaakt. De kostprijs van de voorstudie is inbegrepen bij de toekenning van de restauratiepremie. De opmaak van een beheersplan is echter technisch complexer, vermits het de resultante is van een overleg tussen de verschillende partijen, met betrekking tot een globaal beschermingsvoorstel voor het landschap.

De minister pleit ervoor om de opmaak van het beheersplan apart te subsidiëren, zoniet zal men hiermede te lang talmen.

Hetzelfde lid vraagt wat de preciese draagwijdte is van het begrip „ontsluitingswerkzaamheden in een beschermd landschap" (cf. art. 17, § 3, punt 4). Het lid kan zich een dergelijke werkzaamheid in een ruraal landschap moeilijk visueel voorstellen.

De minister preciseert dat het werkzaamheden betreft die de toegankelijkheid van het beschermde landschap moeten verhogen (aanleg van fiets- en voetpaden, eventueel bewegwijzering e.d.m.).

Het lid stelt vast dat het in feite dus om werken gaat die een grotere toegankelijkheid van de eigendom voor recreatieve doeleinden (fietsroutes, voetpaden). Betreft het nieuwe fietsroutes en voetpaden ? De minister verduidelijkt dat in

sommige gevallen een bepaalde infrastructuur noodzakelijk is om de toegang tot het gebied te reglementeren. Naast ontsluitings- kunnen ook bepaalde afsluitingswerken voor een betoelaging in aanmerking komen. Hetzelfde lid wenst uitleg over de betaling van de 80 percent. Komt deze 80 % toe aan de eigenaars van het te beschermen landschap of aan de gemeente ? De minister refereert in deze context naar de Kemmelberg. Een V.Z.W. behartigt de belangen van dit beschermd landschap (o.m. opruimingswerken, onderhoudswerken, kappingen e.d.m.). Ook het onderhoud van de wandelpaden wordt door deze V.Z.W. behartigd. Bepaalde gedeelten van het landschap worden afgesloten voor het brede publiek. De bescherming van dit terrein wordt ter velde zorgvuldig waargenomen door deze v.z.w., die dankzij dit ontwerp van decreet van een betoelaging van 20 percent kunnen genieten, op basis van een globaal beheersplan.

Het lid blijft op zijn honger met betrekking tot een aantal aspecten. Vooreerst stelt het lid vast dat de minister verwijst naar een toeristisch gebied. Het beschermingsbesluit zal toegepast worden voor uitgestrekte gebieden, die men omwille van hun landschappelijk waardevol karakter meent te beschermen. Het zal dus niet altijd om toeristische gebieden gaan (akkerlanden, landerijen). Het lid vraagt een meer precieze omschrijving van de gebieden waar deze 80 percent zullen moeten bijbetaald worden. De tekst is te vaag. Het is inderdaad niet denkbeeldig dat er in de toekomst over bepaalde modaliteiten van het beheersplan geen consensus zal zijn. De vertegenwoordiging in deze beheerscomités wordt in deze context wel bijzonder belangrijk. Hoe zullen deze comités zijn samengesteld (pachters, eigenaars, gebruikers) ? Zal de eigenaar nog wel op voldoende wijze op een democratische wijze zijn aandeel hebben in deze beslissing. Al te vaak ervaren gemeentebesturen een groot democratisch deficit in de totstandkoming van de beschermingsbesluiten. Waar is de missing link ?

De minister verwijst naar artikel 16,§ 3. De 20 percent subsidieregeling voor de ontsluitingswerken is een marginale subsidiëringsvorm. Hetzelfde lid dringt echter nogmaals aan op de verkleining van de kloof tussen het regionale en het lokale niveau bij de totstandkoming van een beschermingsbesluit. Al te vaak wordt dit veronachtzaamd. De minister merkt op dat een van de procedurevereenvoudigingen die uit het proceduredecreet resulteerde, de instelling van een tweetrapsprocedure is. Het openbaar onderzoek wordt op het lokale bestuursniveau georganiseerd. De meeste beschermingsdossiers komen tot stand op verzoek van de gemeenten.

Indien er bezwaren rijzen t.a.v. dit beschermingsvoorstel, stelt het bestuur aan de minister voor om eventueel de voorwaarden aan te passen. Aldus wordt afgestapt van het statisch karakter van het landschapsbeleid. Daarenboven wordt door dit ontwerp van decreet hier nog een actief overlegd beheersluik aan toegevoegd. De rol van de gemeenten inzake terreinkennis, personeel, vrijwaring van de belangen van landbouwers en milieuverenigingen is bijzonder belangrijk. Door een ander lid wordt opgemerkt dat een landschap dat niet wordt gedragen door de zorg van de ingelanden, noodgedwongen zal verkommeren.

Ter stemming gelegd wordt artikel 17 aangenomen met 12 stemmen voor bij 1 onthouding.

Artikel 18

Een lid vraagt nadere informatie omtrent de financiële regeling voor de eigenaar, wiens goed is getroffen door een de-

preciatie, ingevolge de voorschriften van een definitieve bescherming. In welke mate kan deze eigenaar van het Vlaamse Gewest een schadevergoeding eisen. Dient de bewijslast hiervan alleen door de eigenaar gedragen of geldt dit eveneens voor de eigenaar en overige belanghebbende ?

De minister erkent het probleem. Ook derden-belanghebbenden kunnen schade ondervinden, onder meer ingevolge waardevermindering. Mocht de waarde van het goed hierdoor verminderen, dan kan eventueel een vermindering van de pacht worden voorgesteld. De minister stipt aan dat in de wet van 7 augustus 1931 geen toepassing hiervan is gevraagd. De bescherming resulteert zeker niet altijd in een economische waardevermindering van het goed.

Hierop repliceert een lid met deze verklaring geen genoegen te nemen. De gebruikers zullen zeker geconfronteerd worden met beperkingen (bossen, weilanden, teeltvrijheid van de landbouwer).

De verslaggever wijst erop dat de opmaak van een beheersplan het recht fundeert op een financiële vergoeding, die in samenhang dient gezien met het onroerend goed. Nog een ander lid verduidelijkt dat de pacht is vastgelegd voor een termijn van 18 jaar en wordt berekend op basis van het kadastraal inkomen, vermenigvuldigd met een coëfficiënt.

Dit kadastraal inkomen zal dienen aangepast bij de depreciatie van het onroerend goed. Of het recht op schadevergoeding alleen geldt voor de eigenaar is een feitenkwestie die zal worden beslecht door de rechtbank in geval van geschil.

Hierop vraagt de verslaggever zich af, welke schade er in een beschermd landschap kan ontstaan?

De wet van 7 augustus 1931 heeft gedurende meer dan een halve eeuw haar deugdelijkheid bewezen. Omwille hiervan pleit het lid voor het behoud van de tekst van artikel 18, tweede lid.

Dit is niet de mening van nog een ander lid die met klem de verdienste benadrukt van de landbouwer als behoeder van de gaafheid van waardevolle gebieden en landschappen en citeert bij wijze van voorbeeld het Pajottenland.

Vervolgens ontspint zich in de Commissie tussen de verslaggever en verschillende andere leden een discussie over het nut van een door de heren J. Van Looy en J. De Seranno (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2) ingediend amendement dat ertoe strekt in het tweede lid op de eerste regel het woord ,,eigenaar" vervangen door de woorden ,,eigenaar en overige belanghebbende".

De verslaggever ervaart het amendement als overbodig, wat evenwel niet wordt bijgetreden door andere leden.

Alvorens tot de stemming over te gaan over het amendement, stelt de minister nog volgende taalkundige tekstcorrectie voor met betrekking tot de eerste zin van het tweede lid van artikel 18, dat luidt als volgt :

,,De eigenaars en de overige belanghebbenden die bewijzen dat de waarde van het goed wordt verminderd door de voorschriften van de definitieve bescherming, kunnen van het Vlaamse Gewest een schadevergoeding eisen".

Een lid vraagt of de waarde van het goed ook de gebruikswaarde impliceert. De minister beaamt dit.

Indien de eigenaar bewijst dat de waardevermindering van dit goed de helft van zijn koopwaarde overschrijdt, kan hij van het Gewest de verwerving daarvan eisen.

Vervolgens wordt het amendement voorgesteld door de heren J. Van Looy en J. De Seranno, aangenomen met 7 stemmen tegen 5, bij 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde artikel 18, met inbegrip van de voorgestelde tekstcorrectie, wordt aangenomen met 11 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Artikel 19

Op dit artikel liggen meerdere amendementen voor (Stuk 731(1994-1995) - Nr. 2).

Een eerste amendement wordt ingediend door de heren J. Van Looy, J. De Seranno en J. Van Eetvelt, dat ertoe strekt aan § 1 een derde lid toe te voegen dat luidt als volgt :

„De eigenaars en gebruikers worden van het bezoek van de gemachtigde verwittigd, en dit ten minste 24 uur vóór het bezoek zal plaatsgrijpen".

De heer J. Van Looy verantwoordt het amendement, namens de mede-indieners als volgt :

Het is niet meer dan redelijk dat de eigenaar en gebruiker verwittigd wordt van een bezoek van de gemachtigde. Dit zal de verstandhouding met de betrokkenen kunnen ten goede komen.

Dit amendement wordt ingetrokken op verzoek van de minister die ervoor pleit niet al te veel formalistische vormvereisten reeds nu in te schrijven in het ontwerp.

Vervolgens wordt een tweede amendement ingediend door de heer L. Steenwegen (Stuk 731 (1994-1995) - Nr. 2) dat ertoe strekt in § 3 op de laatste regel na het woord „proces-verbaal" de woorden, „dat bewijskracht heeft tot het tegendeel bewezen is," in te voegen.

De minister vraagt om het amendement in te trekken.

De heer L. Steenwegen handhaaft het amendement.

De indiener verantwoordt het amendement als volgt. dergelijke aanvulling is mogelijk sinds de Sint-Michielsakkoorden en deze bepaling werd ook opgenomen in het afvalstoffendecreet.

Deze bepaling maakt het geheel zwaarder naar parket/ en rechter toe.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 1 stem tegen 7, bij 5 onthoudingen.

Artikel 19 wordt vervolgens aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Een lid onthoudt zich omdat hij er de voorkeur aan geeft dat de aanmeldingsplicht voor de gemachtigde ambtenaren en leden van de Koninklijke Commissie, die volgens paragrafen 1 en 2 toegang hebben tot de ongebouwde onroerende goederen, in het decreet zou worden opgenomen.

Hij kan echter genoegen nemen met de stelling van de minister dat de betrokken eigenaars en/of grondgebruikers normaal vooraf reglementair zullen worden verwittigd.

Artikel 20

Op dit artikel ligt een amendement voor van de heren J. Van Looy en J. De Seranno (Stuk 731 (194-1995) - Nr. 2) dat ertoe strekt in § 1, 1" op de tweede en derde regel de woor-

den „huurders of bewoners" te vervangen door de woorden „huurders of bewoners, pachters of gebruikers,".

De heer J. De Seranno verantwoordt dit amendement, dat het analoog met de betekening aan huurders of bewoners van bebouwde onroerende goederen, het aangewezen is de pachters of gebruikers van onbebouwde onroerende goederen te verwittigen.

Ter stemming gelegd, wordt het amendement met 13 stemmen eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde artikel 20 wordt vervolgens aangenomen met 12 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 21

Bij dit artikel worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 21 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Artikel 22

Bij dit artikel worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd, wordt artikel 22 aangenomen met 12 stemmen voor, bij 1 onthouding.

IV. EINDSTEMMING

Verklaring vóór de stemming

Een lid verklaart zich bij de stemming te zullen onthouden, omwille van de overhaaste aanpak en de bezwaring van de vrije uitoefening van het eigendomsrecht.

Daarenboven zal de landbouwsector getroffen worden en is het democratische inspraakrecht door dit ontwerp onvoldoende gegarandeerd.

Het gehele ontwerp van decreet, zoals geamendeerd, wordt vervolgens aangenomen met 11 stemmen voor, bij 2 onthoudingen.

V. GOEDKEURING VAN HET VERSLAG

Op haar vergadering van 30 maart 1995 heeft de Commissie, na het aanbrengen van een aantal verduidelijkingen en tekstcorrecties, het verslag eenparig goedgekeurd.

De verslaggever, *De voorzitter,*

J. DE MOL F. VAN DEN EYNDE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Dit decreet regelt de bescherming van landschappen en de instandhouding, het herstel en het beheer van de in het Vlaamse Gewest gelegen beschermde landschappen.

Artikel 3

Dit decreet verstaat onder :

1" landschap : een deel van het aardoppervlak met een 'geringe dichtheid van bebouwing, waarvan de verschijningsvorm en de samenhang het resultaat zijn van natuurlijke processen en van maatschappelijke ontwikkelingen. Als zodanig heeft een landschap als erfgoed een natuurwetenschappelijke, historische, esthetische of andere sociaal-culturele dimensie ;

2" administratie : de bestuursentiteit bevoegd voor de monumenten en landschappen ;

3" gemachtigde : de aangewezen ambtenaren van de onder 2" vermelde administratie ;

4" beheer : het geheel van de in de beschermings- en toelatingsbesluiten vermelde maatregelen, werken en handelingen die erop gericht zijn de natuurwetenschappelijke, historische, esthetische of andere sociaal-culturele waarden van het beschermde landschap in relatie tot de andere functies van het betrokken landschap in stand te houden, te verbeteren of te herstellen.

Artikel 4

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, hierna genoemd de Koninklijke Commissie, heeft tot taak de Vlaamse Regering te adviseren inzake de beschermingen als landschap.

Bovendien heeft de Koninklijke Commissie tot taak bij' de Vlaamse Regering, ofwel op eigen initiatief ofwel op verzoek van de Vlaamse Regering, met redenen omklede adviezenluit te brengen inzake landschapszorg, inzonderheid over :

1" beleidsinzichten die voor het geheel van de landschappen een continue leefbaarheid beogen en de eigenheid ervan waarborgen ;

2° de studies, de methodes en de middelen om de in artikel 2 bepaalde doelstellingen te bereiken ;

3" de coördinatie van de landschapszorg met andere beleidsdoelstellingen die daarop invloed kunnen hebben.

Zij verricht verder werkzaamheden die haar bij of krachtens dit decreet zijn opgedragen.

HOOFDSTUK 11

De beschermingsprocedure

Artikel 5

Een landschap kan wegens zijn natuurwetenschappelijke, historische, esthetische of ander sociaal-culturele waarde, in het algemeen belang, worden beschermd.

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse Regering stelt de voorlopige bescherming als landschap vast.

Het besluit tot voorlopige bescherming vermeldt de redenen die tot de bescherming aanleiding geven.

§ 2. Het besluit tot voorlopige bescherming bevat inzonderheid :

1" de benaming van het landschap en een plaatsbeschrijving ;

2" alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdienstbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten ;

3" de doelstellingen van het toekomstig beheer die de optimale verwezenlijking van de waarden die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming, omschrijven ;

4" een plan als bijlage dat de grenzen van het landschap en van de in artikel 14 § 4 vermelde strook van maximaal 50 meter rondom de perimeter ervan bepaalt en eventueel het gebruik van het geheel of een gedeelte van de gronden aangeeft.

§ 3. Het besluit tot voorlopige bescherming kan de teeltkeuze van cultuurgewassen niet beperken voor zover het gronden betreft die op het ogenblik van de vaststelling van het ontwerp als akkerland in gebruik zijn.

Artikel 7

§ 1. Het besluit tot voorlopige bescherming en het dossier dat een inhoudelijke beschrijving en evaluatie bevat, worden gelijktijdig bij ter post aangetekende brief :

1" voor advies voorgelegd aan de bestuurlijke entiteiten bevoegd voor de ruimtelijke ordening, landinrichting, de economie en het natuurbehoud en aan de betrokken gemeente(n) en provincie(s). Deze adviezen worden binnen zestig dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post uitgebracht, zoniet worden ze geacht gunstig te zijn ;

2" bij de betrokken gemeentebesturen neergelegd voor het openen van een openbaar onderzoek en het opstellen van een proces-verbaal waarin de opmerkingen en bezwaren worden opgenomen. Een bericht omtrent het openbaar onderzoek wordt aangeplakt bij de toegangswegen van het landschap zoals aangeduid op het plan.

Het openbaar onderzoek gaat in ten laatste veertien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de betekening en duurt dertig dagen. Tijdens het openbaar onderzoek zal het besluit tot voorlopige bescherming en het dossier ter inzage liggen bij de betrokken gemeente(n). Bij het ver-

strijken van de termijn wordt het openbaar onderzoek door de gemeente(n) afgesloten. Binnen vijftien dagen na het afsluiten zenden zij hun proces-verbaal over aan de betrokken buitendienst van de administratie.

Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn geopend openbaar onderzoek kan de gouverneur van de betrokken provincie dit onderzoek organiseren. In dit geval gaat de termijn van het openbaar onderzoek in ten laatste vijftien dagen te rekenen vanaf de datum van afgifte ter post van het bericht dienaangaande vanwege de administratie.

§ 2. De administratie betekent het besluit tot voorlopige bescherming aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van het ontwerp. Zij kunnen hun opmerkingen en bezwaren indienen bij de betrokken buitendienst van de administratie binnen een termijn van dertig dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post. Gedurende deze termijn ligt het dossier ter inzage op de betrokken buitendienst van de administratie.

§ 3. Binnen tien dagen na ontvangst van het besluit tot voorlopige bescherming delen de personen die er overeenkomstig § 2 van werden in kennis gesteld, het bij ter post aangetekende brief mee aan de huurders of bewoners, pachters of gebruikers, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet.

§ 4. De personen die overeenkomstig § 2 in kennis werden gesteld, geven bij ter post aangetekende brief kennis van de eventuele gewijzigde eigendomstoestand aan de betrokken buitendienst van de administratie, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet. De nieuwe eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers worden op hun beurt betekend overeenkomstig § 2.

§ 5. Bij overdracht of toewijzing van een onroerend goed of van een op een onroerend goed betrekking hebbend zakelijk recht gelegen in een voorlopig beschermd landschap, moet de instrumenterende ambtenaar in de overdrachtsakte of toewijzingsakte vermelden dat bedoeld onroerend goed binnen een voorlopig beschermd landschap ligt en de eventuele overdracht meedelen aan de administratie.

De overdrachts- of toewijzingsakte vermeldt alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdienstbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten die van toepassing zijn op het onroerend goed.

§ 6. Het besluit tot voorlopige bescherming als landschap of tot opheffing daarvan wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

§ 7. Na afloop van de in de § 1, 2, 3 en 4 van dit artikel bepaalde procedure wordt het dossier aan de Koninklijke Commissie voor een met redenen omkleed advies overgezonden.

Artikel 8

§ 1. Vanaf de betekening van het besluit tot voorlopige bescherming zijn op de in het besluit tot voorlopige bescher-

ming vermelde onroerende goederen gedurende een termijn van maximaal twaalf maanden al de rechtsgevolgen van de bescherming voorlopig van toepassing. De termijn gaat in te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de in artikel 7 § 1 vermelde voorlegging.

§ 2. Voor de personen bedoeld in Artikel 7 § 2 zijn al de rechtsgevolgen van de bescherming voorlopig van toepassing vanaf hun betekening tot de datum waarop de in § 1 bepaalde termijn afloopt.

§ 3. De rechtsgevolgen gelden voor elke andere natuurlijke of rechtspersoon vanaf de publikatie in het Belgisch Staatsblad tot de datum waarop de in § 1 bepaalde termijn afloopt.

§ 4. Bij een met redenen omkleed besluit kan de Vlaamse Regering deze einddatum eenmaal met ten hoogste zes maanden verdagen. Dit besluit wordt betekend aan de openbare besturen vermeld in Artikel 7 § 1 en aan de personen bedoeld in Artikel 7 § 2 en bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

§ 5. Het besluit tot voorlopige bescherming als landschap vervalt van rechtswege indien vóór de in § 1 of § 4 bedoelde einddatum geen besluit tot definitieve bescherming is genomen.

§ 6. De Vlaamse Regering kan, de Koninklijke Commissie gehoord, het besluit tot voorlopige bescherming als landschap bij gemotiveerd besluit geheel of gedeeltelijk opheffen.

Artikel 9

De Vlaamse Regering, de Koninklijke Commissie gehoord, stelt de definitieve bescherming vast van de in het besluit tot voorlopige bescherming vermelde goederen.

Het besluit tot definitieve bescherming vermeldt de redenen die tot de bescherming aanleiding geven.

Artikel 10

$1. Het besluit tot bescherming bevat inzonderheid :

1” de benaming van het landschap en een plaatsbeschrijving ;

2” alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdienstbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten ;

3” de doelstellingen van het toekomstig beheer die de optimale verwezenlijking van de waarden die aanleiding hebben gegeven tot de bescherming, omschrijven ;

4” een plan als bijlage dat de grenzen van het landschap en van de in artikel 14 § 4 vermelde strook van maximaal 50 meter rondom de perimeter ervan bepaalt en het gebruik van de gronden aangeeft.

§ 2. Het besluit kan de teeltkeuze van cultuurgewassen niet beperken voor zover het gronden betreft die op het ogenblik van de vaststelling van de bescherming als akkerland in gebruik zijn.

In het beheersplan (artikel 16 § 3) kan evenwel op basis van vrijwilligheid overeengekomen worden het aantal teelten te beperken.

Artikel 11

§ 1. Het besluit tot bescherming als landschap wordt in het Belgisch Staatsblad bij uittreksel gepubliceerd en betekend aan de openbare besturen vermeld in artikel 7 § 1 en aan de eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers zoals bekend bij de Administratie van de BTW, Registratie en Domeinen op de datum van dit besluit. Het besluit wordt overgeschreven op het kantoor van de hypotheekbewaarder.

§ 2. De personen die overeenkomstig § 1 in kennis werden gesteld, geven bij ter post aangetekende brief kennis aan de huurders of de bewoners van het besluit dat hun betekend werd, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de, afgifte ter post op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet.

§ 3. De personen die overeenkomstig § 1 in kennis werben gesteld, geven bij ter post aangetekende brief kennis van' de eventuele gewijzigde eigendomstoestand aan de buitendienst van de administratie, binnen tien dagen te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post, op straffe van hoofdelijke aansprakelijkheid voor het herstel en de schadeloosstelling zoals bepaald in artikel 20 van dit decreet.

§ 4. Bij overdracht of toewijzing van een onroerend goed of van een op een onroerend goed betrekking hebbend zakelijk recht gelegen in een beschermd landschap, moet de instrumenterende ambtenaar in de overdrachtsakte of toewijzingsakte vermelden dat bedoeld onroerend goed binnen een beschermd landschap ligt en de eventuele overdracht meedelen aan de buitendiensten van de administratie.

De overdrachts- of toewijzingsakte vermeldt alle maatregelen en richtlijnen die door of krachtens dit decreet worden opgelegd met het oog op de instandhouding en het onderhoud van landschappen, met inbegrip van de erfdienstbaarheden van openbaar nut en van de beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten die van toepassing zijn op het onroerend goed.

Artikel 12

Het besluit tot voorlopige of definitieve bescherming als landschap is bindend. Er mag alleen van worden afgeweken in de door dit decreet bepaalde gevallen en vormen.

De besluiten tot voorlopige of definitieve bescherming als landschap hebben een individueel karakter en mogen geen erfdienstbaarheden opleggen of voorschriften vaststellen die in absolute zin handelingen of werken verbieden die met de geldende plannen van aanleg overeenstemmen, noch de verwezenlijking van die plannen kunnen verhinderen.

Artikel 13

De gehele of gedeeltelijke opheffing of de wijziging van'het besluit tot bescherming als landschap gebeurt onder de voorwaarden en in de vorm vastgesteld voor de bescherming.

Tot de vaststelling van het besluit tot defintieve wijziging of opheffing van de bescherming als landschap blijven de rechtsgevolgen van het vorige besluit van kracht.

HOOFDSTUK 111

Beschermingsvoorschriften

Artikel 14

§ 1. De Vlaamse Regering kan algemene beschermingsvoorschriften vaststellen.

§ 2. De eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers van een voorlopig of definitief beschermd landschap zijn ertoe gehouden, door de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken, het in goede staat te houden, het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.

Niemand, met inbegrip van gebruikers en personen die dieren onder hun hoede hebben, mag het voorlopig of definitief beschermde landschap ontsieren, beschadigen of vernielen.

§ 3. Met betrekking tot de binnen de grenzen van een voorlopig of definitief beschermd landschap gelegen goederen zijn alle vergunningverstrekkende instanties voor de vergunningsaanvragen ertoe gehouden binnen de 10 dagen na ontvangst van het dossier advies in te winnen bij de Vlaamse Regering of zijn gemachtigde.

Dit advies is bindend voor zover het negatief is of voorwaarden oplegt.

§ 4. Het voorschrift van § 3, eerste lid, is ook van toepassing op de vergunningsaanvragen gelegen in de omgeving van voorlopig of definitief beschermde landschappen, zijnde een strook van maximaal 50 meter rondom de perimeter van de bescherming te meten op de begane grond.

In dit geval heeft het uitgebracht advies geen bindend karakter.

§ 5. Werken of handelingen die strijdig zijn met de maatregelen en richtlijnen van het besluit en niet vergunningsplichtig zijn, zijn onderworpen aan een toelating te verlenen door de Vlaamse Regering of zijn gemachtigde.

§ 6. De Vlaamse Regering stelt de voorwaarden en de procedure vast voor het verlenen van het in § 3 en 4 vermelde advies en de in § 5 bedoelde toelating.

HOOFDSTUK IV

Register en herkenningsteken

Artikel 15

De administratie houdt een register bij van voorlopig beschermde en van definitief beschermde landschappen. De Vlaamse Regering stelt de inrichting van het register vast. De gemeente en de provincie houden, elk voor wat hun betreft, een register bij van definitief beschermde landschappen. Iedereen kan inzage hebben in en afschrift verkrijgen van het register.

De beschermde landschappen komen in aanmerking voor het aanbrengen van een herkenningsteken. De Vlaamse Regering stelt het model van het herkenningsteken vast en bepaalt de modaliteiten voor het aanbrengen ervan.

HOOFDSTUK V

Beheer en definitief beschermde landschappen

Artikel 16

§ 1. Met het oog op het verwezenlijken van de beheersdoelstellingen wordt voor elk beschermd landschap een beheerscommissie opgericht.

In deze commissie zijn de eigenaars, met inbegrip van de pachters en huurders, de verenigingen die de instandhouding, het herstel en het beheer van het beschermd landschap tot doel hebben, de betrokken administraties en de betrokken gemeente(n) vertegenwoordigd.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werking van de beheerscommissie.

§ 3. De beheerscommissie maakt binnen een termijn van drie jaar ingaande bij de definitieve bescherming voor het beschermde landschap of een deel ervan een beheersplan op.

Het beheersplan omvat :

a) de motivering ;

b) een opsomming van de concrete maatregelen, werken en handelingen ;

c) de uitvoeringsmodaliteiten en -termijnen ;

d) een gedetailleerd plan waarop de voorziene maatregelen, werken en handelingen zijn aangeduid.

De Vlaamse Regering of zijn gemachtigde kan bijkomende modaliteiten voor de opmaak en uitvoering van het beheersplan vaststellen.

§ 4. Het beheersplan wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering, de Koninklijke Commissie gehoord.

§ 5. Bij ontstentenis van een goedgekeurd beheersphan voor het gehele beschermde landschap binnen de in § 3 gestelde termijn stelt de administratie een beheersplan voor het beschermde landschap vast.

Dit beheersplan wordt ter kennis gebracht van de betrokken gemeente(n) en achteraf bekendgemaakt via aanplakking zoals vermeld in artikel 7, § 1, 2°.

§ 6. De uitvoering van het beheersplan gebeurt op vrijwillige basis door middel van een beheersovereenkomst.

Artikel 17

§ 1. Binnen de perken van de begrotingsmiddelen stelt’de Vlaamse Regering met het oog op de verwezenlijking van het beheersplan een financiële regeling vast.

$2. Deze financiële regeling betreft de instandhouding, het onderhoud, het herstel, de ontsluiting, het beheer, het onderzoek en de voorlichting over het definitief beschermde landschap zoals vastgelegd in het door de Vlaamse Regering goedgekeurde beheersplan.

$3. De premie wordt toegekend aan de opdrachtgever die, met goedkeuring van de betrokken eigenaars, de door hem aangevraagde werken uitvoert.

De premie is samengesteld uit de bijdragen van het Gewest, de betrokken provincie(s) en de betrokken gemeente(n), in de volgende procentuele verhouding :

1” voor het opmaken van het beheersplan :

Gewest : 80% met een maximum te indexeren bijdrage van 800.000 fr ;

2” voor instandhoudings- en onderhoudswerken :

Gewest : 40% ;

3” voor herstel- en verbeteringswerken :

Gewest : 25%
Provincie : 7,5%
Gemeente : 7,5% ;

4° voor ontsluitings-, onderzoeks- en voorlichtingswerkzaamheden :

Gewest : 20%.

Indien de aanvrager een vereniging zonder winstoogmerk of een instelling van openbaar nut is opgericht overeenkomstig de wet van 27 juni 1921, met als één van haar statutaire doelstellingen de instandhouding, het onderhoud, het herstel en de ontsluiting van het landschap, worden de bijdragen sub **2°** ; **3°** en 4” verdubbeld.

De eigenaar dient desgevallend met de gebruiker overleg te plegen.

§ 4. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure van de financiële regeling.

Artikel 18

Ingeval het definitief beschermde landschap of een gedeelte ervan in gevaar komt als het in bezit blijft van één of meerdere eigenaars, kan de Vlaamse Regering, de Koninklijke Commissie gehoord, in die mate tot de onteigening ten algemene nutte van die onroerende goederen beslissen. De Vlaamse Regering kan het provinciebestuur of het College van Burgemeester en Schepenen de toelating verlenen om, in haar plaats, tot deze onteigening over te gaan.

De eigenaars en de overige belanghebbenden die bewijzen dat de waarde van het goed wordt verminderd door de voorschriften van de definitieve bescherming, kunnen van het Vlaamse Gewest een schadevergoeding eisen. Indien de eigenaar bewijst dat de waardevermindering van dit goed de helft van zijn koopwaarde overschrijdt, kan hij van het Gewest de verwerving daarvan eisen.

HOOFDSTUK VI

Toezichts- en strafbepalingen

Artikel 19

§ 1. De gemachtigde heeft, voor het onderzoek naar de waarden tot bescherming, toegang tot de gebieden die voor bescherming in aanmerking kunnen komen, woningen en gebouwen bestemd voor beroepsactiviteiten uitgezonderd.

Hij heeft toegang tot de in het voorlopige of definitieve beschermingsbesluit vermelde gebieden, woningen en gebouwen bestemd voor beroepsactiviteiten uitgezonderd, om alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten.

§ 2. De leden van de Koninklijke Commissie hebben toegang tot de in het voorlopige of definitieve beschermingsbe-

sluit vermelde gebieden, woningen en gebouwen bestemd voor beroepsactiviteiten uitgezonderd.

§ 3. De gemachtigde, de provinciegouverneur en de burgemeester zijn bevoegd om de inbreuken op de bepalingen van dit decreet op te sporen en vast te stellen. Hun vaststellingen worden bij proces-verbaal vastgelegd.

§ 4. De Vlaamse Regering wijst de gemachtigde aan 'die voor de toepassing van dit decreet de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie hebben als haar beëdigde ambtenaren.

§ 5. De gemachtigde, de provinciegouverneur of de burgemeester kan bevelen om de werken stil te leggen die worden uitgevoerd met overtreding van de bepalingen die bij of krachtens dit decreet zijn opgelegd. Zo nodig doen zij een beroep op de gewapende macht en gaan zij over tot het leggen der zegels en de eventuele inbeslagneming van de werk-: en voertuigen.

Het bevel om de werken stil te leggen moet in het proces-verbaal worden vermeld.

Het proces-verbaal wordt binnen vijftien dagen na de vaststellingen bij ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs ter kennis gebracht aan de opdrachtgever en aan de uitvoerder van de werken.

Artikel 20

§ 1. Onverminderd de toepassing van de bij het Strafwetboek of bij andere wetten of decreten bepaalde straffen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden en een geldboete van 100 tot 100.000 fr. of met één van deze straffen :

1" de eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of vruchtgebruiker die nalaat de mededeling aan de huurders of bewoners, pachters of gebruikers, te doen overeenkomstig de artikelen 7 § 3 en 11 § 2, of die nalaat de kennisgeving te doen aan de administratie overeenkomstig de artikelen 7 § 4 en 11 § 3 van dit decreet ;

2" de instrumenterende ambtenaar die nalaat in de overdrachtsakte of toewijzingsakte de vermelding in te schrijven overeenkomstig de artikelen 7 § 5 en 11 § 4 van dit decreet ;

3" hij die werken uitvoert of handelingen stelt die strijdig zijn met de maatregelen en richtlijnen van de besluiten tot voorlopige of definitieve bescherming van het landschap overeenkomstig de artikelen 6 § 2, 2° en 10 § 1, 2° van dit decreet ;

4" hij die werken uitvoert of handelingen stelt die strijdig zijn met de overeenkomstig artikel 14, § 1, vastgestelde algemene beschermingsvoorschriften ;

5" de eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of vruchtgebruiker die nalaat de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken uit te voeren aan de goederen gelegen in een voorlopig of definitief beschermd landschap, of die deze goederen ontsiert, beschadigt of vernielt ;

6" eenieder, met inbegrip van de gebruiker en de persoon die dieren onder zijn hoede heeft, die goederen gelegen in een voorlopig of definitief beschermd landschap ontsiert, beschadigt of vernielt ;

7" hij die zonder de in artikel 14 § 5 vermelde toelating, of in strijd met de verleende toelating, werken onder-

neemt of handelingen stelt in een voorlopig of definitief beschermd landschap.

§ 2. De in § 1 vermelde straffen worden verdubbeld :

1" indien de inbreuk gepleegd wordt door een persoon die uit hoofde van zijn beroep met betrekking tot de beschermde goederen een daad van koophandel stelt ;

2" indien de inbreuk het herstel op korte termijn van de beschermde goederen onmogelijk heeft gemaakt.

§ 3. De straffen vermeld in § 2 kunnen in voorkomend geval worden samengevoegd.

Artikel 21

Bij elk vonnis van veroordeling wordt bevel gegeven het goed of de goederen in hun vroegere toestand te herstellen op kosten van de veroordeelde, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

Bij het verstrijken van de in het vonnis vastgestelde termijn kan de Vlaamse Regering of haar gemachtigde de werkzaamheden op kosten van de veroordeelde laten uitvoeren.

Indien herstel niet mogelijk is kunnen op vordering van de Vlaamse Regering aanpassingswerken worden bevolen.

HOOFDSTUK VII

Overgangs- en opheffingsbepalingen

Artikel 22

§ 1. De wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, wordt opgeheven voor de in het Vlaamse Gewest gelegen landschappen.

§ 2. De onder het stelsel van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, begonnen procedures tot bescherming als landschap worden voortgezet overeenkomstig bedoelde wet.

De beschermingsbesluiten genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven. Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden alle gevolgen die dit decreet verbindt aan de besluiten tot bescherming, met uitzondering van de verplichting om binnen de drie jaar een beheerscommissie op te richten.